

Odrpli smo nov obrat peskarne

Slovesnost ob prazniku

Letošnjo proslavitev dneva ustanovitve OF ter praznika dela smo Litostrojčani uspeli povezati z otvoritvijo obrata površinske zaščite izdelkov, ki je bil že pred leti načrtovan v programu posodobitve in razširitve naših tehnoloških zmogljivosti in ki bo prispeval k večji kakovosti naših proizvodov ter s tem k večji konkurenčnosti naših izdelkov na svetovnem trgu.

Novi obrat je bil odprt 26. aprila, o njegovem pomenu za naše delo ter razvoj pa tudi o ostalih aktualnih problemih in zadevah pa je zbranim govoril generalni direktor.

Kot je običaj je svečanost popetril kulturni program, v katerem so sodelovali Pihalni orkester Litostroj, naš mešani pevski zbor, precejšen del programa pa so prispevali tudi učenci in učenke naše šole. Slovesnosti so se, poleg naših delavcev, udeležili tudi predstavniki občine Šiška ter sozda ZPS.

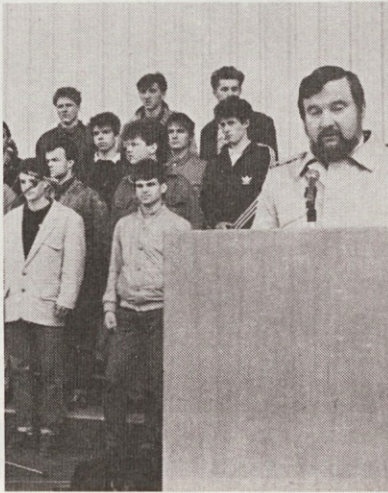
Ob otvoritvi je generalni direktor Jože Šlander povedal:

Že dalj časa nismo v Litostroju odpirali novih objektov, zato je današnja proslava praznikov 27. aprila — dneva OF in 1. maja — praznika dela — združena z otvoritvijo nove, moderne peskarne za čiščenje in zaščito pločevine in konstrukcij, toliko bolj slovesna.

Prepričan sem, da je ta otvoritev v Litostroju simbolična v smislu zaključevanja obdobja premagovanja krize in stagnacije ter pričetek prilagajanja zahtevam tržnega gospodarstva. To je pričetek novega razvojenega ciklusa, ki nas bo uvrstil po opremljenosti ter načinu poslovanja med sodobna, v svet usmerjenega podjetja.

Danes še ne moremo reči, da so težave že mimo, še vedno smo visoko zadolženi, kar pomeni tudi lahko ranljivi in naš položaj pri vključevanju v tržno, na kapitalu sloneče gospodarstvo, je šibak, preko pretirano visokih obrestnih mer plačujemo svoje in povrh še družbene grehe. Visoka inflacija sproti razvrednoti naše napore, saj obresti, ki jih moramo odplačevati, presegajo glavnico dolga. Še vedno veliko dolgujemo našim dobaviteljem, pa tudi naši kupci dolgujejo nam. Tudi iraški dolg se le počasi zmanjšuje. Vendar dolgove zmanjšujemo in to nam odpira možnosti normalnejšega poslovanja, investiranja in razvoja.

Naše ambicije niso več samo preživeti, zastavljamo si ambiciozne razvojne cilje. Ne morda zaradi tega, ker je to vseh družbi, temveč zato, ker

moramo preživeti v novih, težjih in zahtevnejših pogojih, zato, ker hočemo živeti bolje.

Nova ekonomska politika in nova zakonodaja Markovičevega ZIS nas ne omejuje, ne predpisuje več, kaj naj delamo, obenem pa nam umika zaščito, ki je doslej na domačem trgu. Tudi domači trg, ki se je zaradi pomanjkanja sredstev že tako zmanjšal, bo odprt tudi za zunanjo konkurenco. Prištejmo k temu še pomanjkanje denarja v nerazvitih državah in zaplete v trgovanju s SZ, kjer jugoslovanski suficit narašča, pa ugotovimo, da bo poslovanje v prihodnje še težje ter da bomo morali resnično povečati svojo učinkovitost, bolje izkoristiti človeški potencial in zmanjšati stroške poslovanja. Prodajo in proizvodnjo moramo v naslednjih letih povečati za polovico ter intenzivirati svoj izvoz v zahodno Evropo in ZDA, tudi preko mednarodnega sodelovanja in povezav.

Reorganizacija, ki smo jo pričeli izvajati, je prvi korak k preobrazbi Litostroja. Proces, ki smo ga začeli in ki je povezan z nekaterimi pomanjkljivostmi, ki jih je treba sproti in razumno odpravljati, bo dolg in bo posegel v vse pore življenja in ustvarjanja. Odpravil bo podvajanje del, neracionalnosti, ustvaril bo konkurenco za delovna mesta glede na sposobnost in rezultate. Povečali bomo stimulacije za tiste, ki prispevajo več k skupnemu

rezultatu. Odgovornost vodilnih delavcev in vpliv na rezultate morata biti višja in medsebojno povezana.

Bolj bomo morali stimulirati znanje na vseh nivojih, kreativnost, nadpovprečnost in njihove nosilce; stalno izobraževanje in preverjanje rezultatov morajo postati del delovnega procesa.

S takšnim odnosom do dela kot prevladuje danes, gotovo ne bomo dovolj uspešni.

Tudi tu bo potrebno spremeniti marsikaj, predvsem pa miselnost, da slabim delavcem ne moremo nič in da so vodstveni kadri nemočni pri urejanju razmer. Zakaj lahko delavci v ŽRN ustvarijo trikrat več ob nižjih materialnih stroških? Približati se jim, mora biti naš cilj, seveda ne lahek in ne dosegljiv v krajšem času. Ovire so v nas, v našem razumevanju pravic in odgovornosti, v mentaliteti uravnolovke, v premajhnem znanju in avtoriteti vodstvenih in vodilnih, v pomanjkanju znanj vseh vrst, saj se permanentno izobraževanje ne izplača. Doseganje cilja — boljša in večja proizvodnja — boljši OD vodi preko odpravljanja teh ovir. To bo naše prestrukturiranje, naša dejanska sanacija. Doslej smo pripravljali pogoje, da se lotimo svojih resničnih problemov, ki so problemi socialističnega gospodarstva v celoti in vzrok njegovi neučinkovitosti.

Praznik dela — 1. maj, ki ga danes proslavljamo, je primerno obeležje doseganja pomembnih proizvodnih uspehov, ki jih kolektiv Litostroja tudi danes dosega, so uspešne stopinje na poti napredka, ki nas ohrabrujejo in obvezujejo obenem.

Novo peskarno odpiramo v času, ko smo uspešno in v roku zagnali prvi agregat pretočne hidroelektrarne Dubrava na Dravi, ki sodi med vrhunske dosežke na področju cevni turbin v svetu. V mesecu maju bomo zavrteli še drugi agregat, prav tako izročamo namenu hidroelektrarno Djale, kar vse označuje uspehe projektantov in delavcev in se kaže kot pomembna litostrojka referenca v bodoče. Delavci preoblikovalne opreme te dni predajo sovjetskemu naročniku nov fleksibilni proizvodni sistem za maloserijsko preoblikovanje pločevinastih delov, ki računalniško krmiljen omogoča popolnoma avtomatizirano proizvodnjo. (Dalje na 3. strani)

Vsi cvetovi prihodnosti so v semenu sedanjosti.

kitajski pregovor

Majska scena

Da je maj poseben čas v tekočem koledarskem letu, ni treba posebej poudarjati. Narava, prebujena iz zimskega spanja, obdelana polja, ozelele planjave in vonj po šmarnicah nas opominjajo, da se je začela ob toplejšem soncu sproščati nova energija tudi v ljudeh. Litostrojka majska scena je polna novosti, pa vendarle bolj povprečna kot dobra. Med tem, ko smo skoraj neopazno obravnavali trimesečno poročilo o poslovanju, smo pred prvim majem odprli nov pomemben obrat površinske zaščite, kar je vsekakor velika pridobitev za Litostroj. Ob tej priložnosti smo v veliki meri skušali izpeljati tudi akcijo čiščenja in urejanja okolice, prostorov in odlagališč v tovarni, usklajevali pa smo tudi zadnje načrte preselitev v smislu nove organizacije. Vodstvo in samoupravni organi so na podlagi aprilskih rezultatov in podivjane inflacije poskrbeli za nekoliko boljše osebne dohodke, pa tudi o letošnjem regresu so razpravljali. V tem času so bile v skladu s Statutom podjetja opravljene tudi volitve novih samoupravnih organov.

Prav gotovo smo si že aprila in maja najbolj prizadevali za stabilizacijo in utrjevanje nove organizacijske zgradbe podjetja. Prav tu, hote ali nehoti, iz dneva v dan doživljamo nove spremembe. V ospredju so vsi postopki in naloge, ki pomenijo korak v sodobnejše podjetje z novimi notranjimi odnosi. Iz velikega in zapletenega sistema v preteklosti, ki ni dajal pravih rezultatov, želimo in moramo izpeljati dejanske spremembe na boljše. Razumljivo je, da preko noči, ali kot pravimo »na horuk« ne bo šlo. Najprej se bomo morali spremeniti in preusmeriti v hotenje za višje cilje. Ti cilji so jasni in dosegljivi ob upoštevanju znanja in sposobnosti kadrov, saj moramo narediti več, hitreje in z večjim dobičkom.

Toda ali se vsi skupaj in posamezniki vsak zase zavedamo, da je treba za korenite spremembe delati drugače kot v preteklosti? V proizvodnih programih bomo morali bolje gospodariti — predvsem z globokim spoštovanjem dobrega in poštenega dela ter boljšega vodenja in uveljavljanja odgovornosti. Tem prvinam bomo morali dati prednost, če si res želimo napredka v novi organiziranosti.

Pri sedanjih postopkih prehoda na novo organizacijo se še vse preveč ukvarjamo z manj pomembnimi zadevami, kot so preselitve in delitve prostorov, določanje stroškovnih mest, priprava pravilnikov, organizacijskih predpisov, določanje delovnega časa, in s pospravljanjem tovarne. Čas pa neizprosno terja uresničitev globalnih ciljev reorganizacije podjetja in predvsem že danes boljše rezultate gospodarjenja.

Ker smo se v prvi fazi prestrojili v podjetje z ustrezno organiziranimi proizvodnimi programi, dejavnostmi in sektorji, je logično, da bi morala biti naslednja faza silovito usmerjena v oblikovanje moderne mikroorganizacije vseh delov podjetja. Organizacijska stroka bi morala na osnovi znanosti in naših potreb razgrniti mikroorganizacijske sheme vseh organizacijskih enot s potrebnim številom delavcev in njihovimi opravili. Praksa in rezultati dela posameznih organizacijskih enot podjetja pa bi morali biti v prihodnje le merilo za uspešnost nove organizacije.

K. G.

Izvolili smo nove samoupravne organe

Skladno z določili Statuta podjetja Litostroj, s katerim med drugim urejamo tudi samoupravno organiziranost, smo imeli 16. maja volitve. Volili smo delegate v delavski svet podjetja, člane svetov enot, dejavnosti in programov ter člane v odbor samoupravne delavske kontrole podjetja.

Glasovanje za zgoraj omenjene delegate oz. člane se je odvijalo na dvaindvajsetih voliščih in je potekalo nemoteno. Za potek volitev so skrbeli volilni odbori ter centralna volilna komisija, ki so delo dobro in skrbno opravili. Pomembna novost letošnjih volitev so bile odprte kandidatne liste, ki so jih Litostrojčani sestavili in potrdili na kandidacijskih konferencah. Izjemi sta bili le Ekonomski in Finančni sektor, ki imata sicer skupnega delegata oz. namestnika v delavski svet podjetja ter člane v svet sektorja.

Udeležba na volitvah je bila dobra. Torej volitve v nove samoupravne organe podjetja Litostroj so povsod uspele. Izvoljenim delegatom oz. članom iskreno čestitamo. Želimo, da bi pri opravljanju samoupravnih nalog upravičili naše zaupanje in bili čimbolj uspešni.

Slavica Mrkun

Obrat nove peskarne ob otvoritvi 26. aprila 1989 (Foto: T. S.)

Nova organiziranost družbenopolitičnih organizacij

Sočasno z reorganizacijo podjetja so v Litostroju potekale priprave na volitve v samoupravne organe ter priprave na novo organiziranost družbenopolitičnih organizacij, to je zveze komunistov, sindikata in mladine.

Seveda pa ta reorganizacija ni bila potrebna v vseh organizacijskih enotah. V enotah, v katerih se organizacijsko ni nič spremenilo, kot je npr. TVN, PPO, PUM in še nekatere, se tudi sestava družbenopolitičnih organizacij ni menjala. V enotah, kot so Obdelava, Montaža, skupne službe in druge, kjer so nastale organizacijske spremembe v načinu organiziranost, pa je bilo potrebno na novo oblikovati tudi sestavo družbenopolitičnih organizacij.

Za osnovne organizacije sindikata je bilo evidentiranje oz. imenovanje novih članov izvršnega odbora v večini primerov izpeljano na delnih zborih delavcev. Ob tem naj omenimo, da članom izvršnega odbora sindikata, ki so delovali do sedaj po starem načinu reorganizacije, v večini primerov ni prenehal mandat, temveč delujejo naprej, na novo pa je bilo imenovanih toliko članov izvršnega odbora sindikata, da se je zagotovilo ustrezno število za nemo-teno delo. V nekaterih enotah, kate-re so sicer na novo organizirane, so predsedniki sindikata ostali isti, drugod pa so jih na novo imenovali. V programu Črpalnih naprav so se celo odločili, da bodo predsednika volili tajno, sočasno z volitvami v samoupravne organe. V nekaterih enotah pa dosednji člani izvršnega odbora ne delujejo v novih sestavih. Skratka, nekega enotnega merila in načina za novo oblikovanje izvršnih odborov ni bilo, temveč so posamezne organizacijske enote uporabile najprimernejše metode.

Drugače pa je bilo v osnovnih organizacijah zveze komunistov. Na osnovi sklepa občinskega komiteja ZK Ljubljana — Šiška imamo v Litostroju šestnajst osnovnih organizacij, od katerih je sedem na novo oblikovanih. V slednjih so bili povsod imenovani aktivni članovi ZK, ki jih sestavljajo vsi člani, vodijo pa jih

bodisi dosednji člani sekretariata ali na novo imenovani, in sicer do programsko-volilnih sej, ki bodo sklicane predvidoma v juniju 1989. Na podoben način kot v zvezi ko-

LETOŠNJI REGRES ZA LETNI DOPUST

Za teden dni Fiese in liter vina

Predsedstvo našega sindikata je takoj po prazniku dela svoje člane ter s tem tudi vse ostale Litostrojčane seznanilo, da se »... kot je bilo dogovorjeno, regres izplača v povprečnem znesku 663.586 din, ker višje izplačilo ni možno, glede na to, da nimamo sklada skupne porabe...«

Kot vemo, se regres za letni dopust v Litostroju ne deli delavcem v enakih zneskih. Višina regresa je odvisna in se določa na osnovi osebnega dohodka v preteklem letu (ni pa njegova višina odvisna od ekonomsko-socialnih razmer delavca kot navaja 5. člen pravilnika o delitvi sredstev skupne porabe, saj je zgolj osebni dohodek delavca nezadosten pokazatelj teh razmer — ustrenejši bi bil OD na družinskega člana). Na osnovi lanskega osebnega dohodka smo delavci razdeljeni na tri kategorije, v treh različnih zneskih pa se izplačuje tudi regres:

OD delavca v letu 1988	višina regresa
do 90% povprečnega OD	796.310 (120% osnovnega zneska)
90 do 110% povprečnega OD	663.586 (osnovni znesek)
nad 110% povprečnega OD	530.870 (80% osnovnega zneska)

Podobno kot že dolga leta pa je nekakšen izrazito simboličen znesek — tolažilna nagrada brez jasnega smisla in materialnega učinka, namenjena tudi našim najmlajšim. Litostrojčani za vsakega nepreskrbljenega otroka

munistov je prišlo do spremembe v organiziranosti tudi v osnovnih organizacijah mladine.

Skratka v Litostroju že v začetku leta 1989 beležimo vrsto poslovnih, samoupravnih ter družbenopolitičnih organizacijskih sprememb. Upajmo, da bomo poleg organizacijskih novosti kmalu čutili tudi vsebinske spremembe. S. Mrkun

prejmejo 5 odstotkov osnovnega zneska, kar zneske 33.180 dinarjev (vendar le v kolikor je otrok socialno zavarovan preko staršev, zaposlenih v našem podjetju).

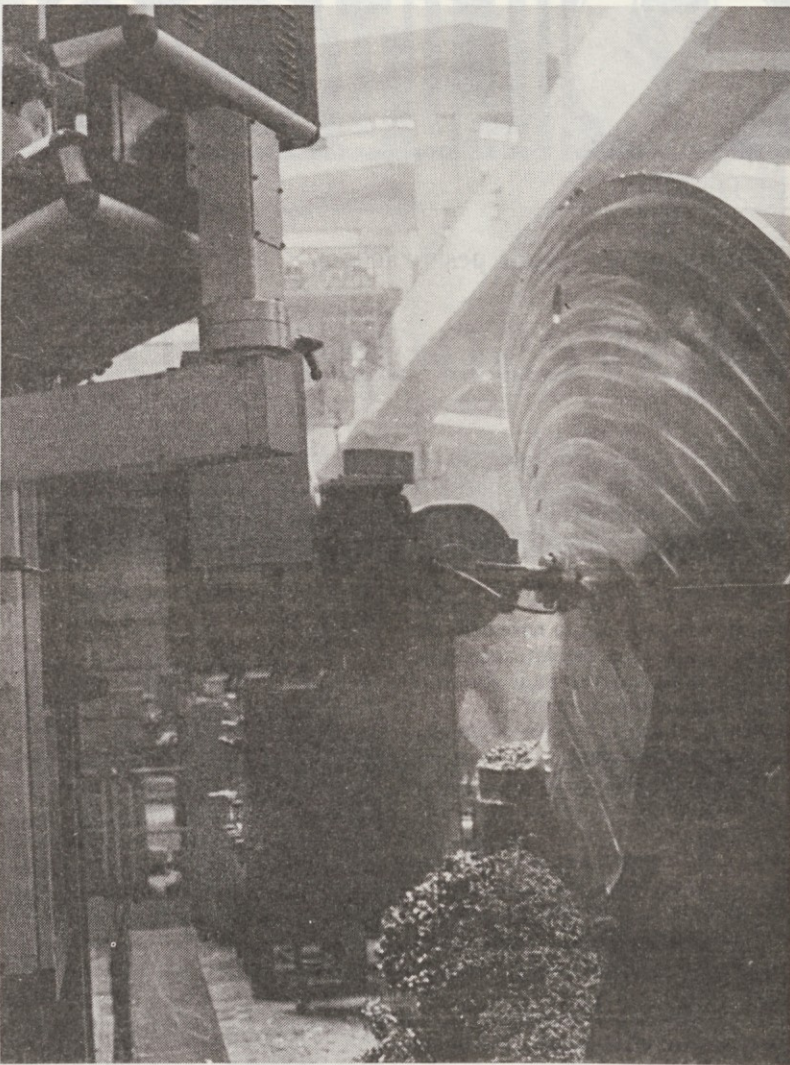
Za ilustracijo in zato, da boste lažje ugotovili, v katero kategorijo spadate in kakšen znesek vam pritiče, naj še zapišem, da je povprečni litostrojski osebni dohodek v preteklem letu znašal 680.498 din.

Najbolj smešno in zanimivo pri celi stvari pa je, da se, če me spomin ne vara, višina osnovnega zneska regresa prvokrat (vsaj približno) sklada s prvim odstavkom četrtega člena

OD delavca v letu 1988	višina regresa
do 90% povprečnega OD	796.310 (120% osnovnega zneska)
90 do 110% povprečnega OD	663.586 (osnovni znesek)
nad 110% povprečnega OD	530.870 (80% osnovnega zneska)

pravilnika, ki pravi, da se za oblikovanje mase sredstev za regres izdvoji na delavca praviloma znesek povprečnega litostrojskega neto OD za preteklo leto. Žal pa so si podobne številke, ne pa tudi njihova vrednost.

Tako se z nami in našimi pravilniki poigrava vse bolj nora inflacija. Pri določanju našega letošnjega

Tako pa stroj dela tisto, kar so donedavnega obdelovale človeške roke — hidravlične oblike lopate Kaplanovega gonilnika. (Foto: E. L.)

regresa smo se naslonili na veljavno sindikalno listo. Upoštevan je bil povprečni slovenski osebni dohodek v zadnjem trimesečju lanskega leta — osnovna višina našega regresa predstavlja 60 odstotkov tega povprečja. Žal pri določanju regresa zaradi nezadostnih denarnih sredstev nismo mogli upoštevati predloga republiškega sindikata, po katerem naj bi za izhodišče vzeli prvo trimesečje letošnjega leta, s čemer bi se tudi naši regresi skoraj še enkrat povečali. Takšno je bilo o določanju višine regresa pojasnilo odgovorne službe.

Glede na to, da so cene letošnjih litostrojskih počitnic znane, pogledjmo, kaj in koliko naše ponudbe si bom

lahko privoščil z letošnjim regresom. Če se odpravim na morje julija, si bom lahko v celoti plačal sedem dni počitnic v Fiesi, ostalo pa mi bo še za steklenico vina. Enako velja tudi za avtokamp v Stupicah in Premanturi — brez problemov si lahko za teden dni plačam prikolico, le pri izbiri vina bo potrebno biti previdnejši in skromnejši.

Tudi tisti delček regresa, ki ga bom dobil za otroka, bom lahko pametno razporedil, ravno dovolj ga bo za en sladoled dnevno!

Seveda le, v kolikor bodo cene vina in sladoledov ostale takšne, kot so danes, kar pa stavim, da ne bodo. t. š.

Pomagajmo si do učbenikov za nove šolarje

Državna založba že vrsto let uspešno zalaga pretežni del osnovnošolskih in srednješolskih učbenikov. Nakup šolske literature je vsako leto obsežen zalogaj za družinski proračun. Posebej to velja za sedanje razmere. Zaradi tega je zaprosila preko sindikatov urednike glasil, da bi olajšali ljudem nakup knjig pod ugodnimi pogoji. Ker ni subvencij, bodo morale založbe ceno učbenikov oblikovati po načelu gospodarnosti.

Prodajna cena kompleta učbenikov in delovnih zvezkov za učenca višje stopnje osnovne šole bo s tem zanesljivo preseгла 500.000 dinarjev. Za dva šolarja v hiši je to več kot 1.000.000 dinarjev. Cene knjig, ki bodo veljale junija, bodo zanesljivo nižje od tistih, ki bodo veljale koncem avgusta.

DZS se namerava ob sodelovanju ostalih založb pri izdajanju šolske literature (Mladinska knjiga, Tehniška založba Slovenije, Založba Obzorja, Domus) organizirano lotiti zalaganja, prodaje in distribucije šolske literature. Da bi akcija uspela, bo dragocena podpora, ki bi jo nudili izvršni odbori sindikata po delovnih organizacijah.

Zamisel, kako izpeljati akcijo, je sledeča: nakup na tri obroke po prednaročniških cenah; kupci, ki bi na ta način naročili in obročno plačali učbenike, bi jih dobili med 15. in 25. avgustom 1989.

Kupci se bodo v tovrstne nakupe vključili kot posamezniki v prodajalnah Državne založbe Slovenije in na drugih prodajnih mestih, dogovorjenih z drugimi založbami.

Izvršni odbori sindikata naj bi olajšali kupcem pot do nakupa, jih razbremenili formalnosti pri obročni prodaji ter jim v roku in na dogovorjenem mestu ponudili kompletno šolsko literaturo.

Kako si predstavljamo pomoč IO OO ZS?

- Z zavodom SR Slovenije za šolstvo je dogovorjeno, da bodo v maju znašli spiski potrebnih učbenikov za osnovno in srednjo šolo. Te spiske bomo posredovali IO OO ZS, ki bodo zainteresirani za vključitev v akcijo.
 - Kupci (starši šolarjev) iz teh kolektivov bodo v juniju imeli čas pretehtati, katere učbenike si bodo lahko sposodili, katere kupili rabljene in katere nove.
 - IO OO ZS v kolektivih bodo po seznamih zbrali potrebe po učbenikih in jih kot enoten spisek (npr.: Ilirija-Vedrog Ljubljana — Matematika, 5. razred OŠ 53 izvodov; Matematika, 6. razred OŠ 46 izvodov, Zgodovina, 8. razred OŠ 33 izvodov) predali Državni založbi Slovenije z ustreznim nakazilom 1. obroka do 15. junija. Obrok bo znašal tretjino vrednosti celotnega spiska. Drugi obrok bodo nakazali do 15. julija in tretjega do 15. avgusta.
 - Smotno je, da IO OO ZS organizira odplačevanje z mesečnimi odtegljaji od OD svojih članov.
 - Do 25. avgusta bo Državna založba Slovenije poslala kolektivu ustrezno število učbenikov po seznamu. Za to zadolženi član IO OO ZS bo znotraj kolektiva poskrbel za poimensko razdelitev po svojem spisku prijavljenih kupcev.
- Za morebitne dodatne informacije in napotke bo organizirana posebna služba v Državni založbi Slovenije. Pričakujemo, da bo pomoč IO OO ZS po kolektivih znatno pripomogla k razbremenitvi velikih skrbi prenekaterega člana kolektiva.

Iz dela mladinske organizacije

Ob sami reorganizaciji Litostroja je bila potrebna tudi reorganizacija naše mladinske organizacije. Za to smo tudi naredili shemo nove organiziranosti mladine v Litostroju. Tako po novem mladina deluje v osmih osnovnih organizacijah (po programih, sektorjih in dejavnostih) ter v konferenci in osmih komisijah, ki delujejo na ravni konference OO ZSM Litostroj.

Z novo organiziranostjo smo zmanjšali število osnovnih organizacij s prejšnjih petnajst, ukinili pa smo tudi prejšnje komisije v osnovnih organizacijah in jih formirali le na nivoju konference. Zdaj komisije sestavljajo člani vseh novo ustanovljenih osnovnih organizacij, predsedstvo OO ZSMS programov, sektorjev in dejavnosti pa je sestavljeno iz članov predsedstva, predsednika in namestnika. Vnesli smo še dodatno novost in sicer, da se lahko sestankov predsedstva udeležijo vsi mladinci in povedo svoje predloge, zamisli ali težave, s katerimi se srečujejo v samem procesu dela.

Vendar pa je treba povedati, da je bila ob volilnih konferencah za programe, sektorje in dejavnosti zelo slaba udeležba ostalih družbenopolitičnih organizacij in vodstvenih delavcev, s tem pa tudi posredno pokazano premajhno zanimanje za mlade delavce.

Tudi mladinci se zavedamo, da je pred vsemi nami še veliko nalog, ki jih moramo skupaj reševati. Naša pglavitna naloga je prizadevanje za večjo storilnost, za kvaliteto dela in s tem boljše rezultate dela. Le tako si bomo ustvarili pogoje za boljši življenjski standard delavcev Litostroja. Ekonomska kriza najtežje prizadeva mlade, ki si prav zdaj ustvarjajo svoje družine, pa jim sedanja situacija ne ponuja niti najmanjše možnosti za dostojno preži-

vetje — kaj šele lepše življenje. Zaradi tega in z namenom, da vsaj malo pomagamo mladim, bo treba s tehtnimi predlogi sodelovati pri pripravi osnutkov pravilnika o nagrajevanju in stanovanjski problematiki. Seveda pa morajo pri tem stati ob strani mladine tudi ostale družbenopolitične organizacije.

Kakšne so naše prihodnje naloge? Najprej bomo organizirali turnir v malem nogometu, s katerim bomo počastili dan mladosti. V ten okviru bomo organizirali tudi kulturno-športni program, ki bo prav 25. maja, sodelovali bomo na seminarju občinske konference in nadaljevali z

Kaj delajo v litostrojski mladinski organizaciji?

Nekoč smo imeli v litostrojskem časopisu rubriko »FIRBEC«, v katero so pisali litostrojski mladinci. Te rubrike ni več, kajti dopisnikov iz vrst mladinske organizacije ni. Zakaj ne, ne vemo? Vsekakor pa je prav zares škoda, da o delu mladine našega kolektiva ne vemo ničesar. Imamo okoli tisoč mladincev, njihovega dela pa ni kaj dosti čutiti, slišati o njem še manj, prebrati pa čisto nič! Vnaprej se opravičujem, če je taka obsodba, da dela mladinske organizacije ni čutiti, krivična. Če je, potem pričakujem reakcijo, da se jih bo med tisoč mladinci le našlo nekaj, ki bodo hoteli dokazati, da imamo v podjetju mladinsko organizacijo, ki aktivno deluje na različnih področjih. Seveda to med drugim pomeni, da bo v uredništvo časopisa le prišel kakšen pisni prispevek. Če se bo to res zgodilo, bomo zelo zadovoljni. Vzemite torej mladinci svinčnike v roke in nam pišite, pa ne zaradi nas, temveč zaradi vas samih!

S. Mrkun

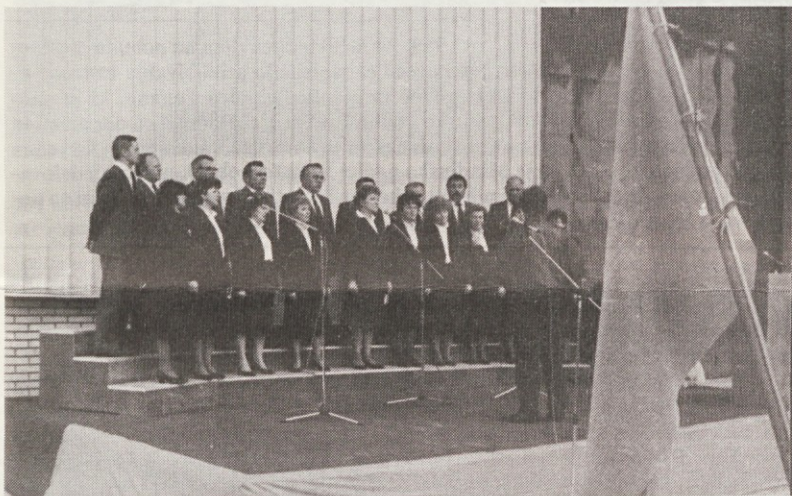
OB 25. MAJU — DNEVU MLADOSTI ISKRENO ČESTITAMO VSEM MLADICEM IN MLADINKAM PA TUDI STAREJŠIM LITOSTROJČANOM!

Mladinski pozdrav!
Konferenca OO ZSMS Litostroj

D. Pavc

Po toliko govorih je še pesnik Pavček (v interpretaciji mladega recitatorja) menil, da so potrebne le Preproste besede.

Mešani pevski zbor Litostroji pod vodstvom Primoža Cedilnika na proslavi ob otvoritvi peskarne izvaja Kovinarsko himno.

Nadaljevanje govora Jožeta Šlandra

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tudi v TVN končujejo prvo serijo novih 25-tonskih viličarjev, namenjenih kontejnerskemu pretovoru, najtežjih, ki smo jih izdelali doslej v Litostroju, kar lahko razumemo kot uspešno premagovanje velikih težav, v katerih je bila prej ta proizvodnja.

Uspehi dokazujejo, da je razvojna dejavnost v Litostroju živa in sposobna dosežkov na mednarodnih nivojih, ki nam omogočajo prodajo po višjih cenah, v nasprotju z razprodajo kapacitet in fizičnega dela, ki ne omogoča perspektive in dostojnejšega preživetja.

Pridobitev, vzgoja in stimuliranje vrhunskih strokovnjakov postaja prioriteta Litostroja kot inovativne sredine, v kateri bo tudi vsak delavec stimuliran, da postane nosilec izboljšav in inovacij.

Otvoritev za Litostroji zelo pomembnega objekta peskarne, ki sicer spada med infrastrukturne objekte in ne bo dala neposredno novega proizvoda, je dolgoletni dolg delavcem, ki požrtvovalno delajo v težkih, da ne rečem nemogočih pogojih, ki stalno ogrožajo tudi njihovo zdravje pa tudi kvaliteta površinske zaščite je postajala vedno bolj problematična, saj v sedanjih pogojih nismo mogli več zadovoljevati vedno večjih zahtev kupcev.

Z morda najšodobnejšim in gotovo najlepšim objektom te vrste pri nas mora površinska zaščita postati referenčna točka visoke kvalitete Litostroja. Očiščene in pobarvane pločevine, poravnane v novem ovijalnem

stroju, pa bodo olajšale delo in pripomogle k večji kvaliteti tudi v obratu PZO. Hkrati je to tudi naš prispevek k zaščiti okolja.

Objekt je razdeljen na peskarno in pleskarski del ter servisne prostore, ki jih bomo usposobili v mesecu dni.

Peskarski del je opremljen s peskarsko linijo, ki ima tudi barvalni del za zaščito pločevine in peskalno komoro za zvarjenje, ulitke in proizvode. Filtrska naprava bo skrbela za zaščito okolja.

V pleskarskem delu objekta je vgrajena sodobna oprema, ki mora zamenjati sedanjo pretežno uporabo čopičev z napravami za elektrostatsko nanašanje barve ter aparaturnimi za vroče brizganje dvokomponentnih barv z avtomatskim mešanjem komponent.

Z uporabo tega objekta bomo v Litostroju združili celotno dejavnost antikorozijske zaščite na enem mestu ter sprostili sedanje delovne površine za druge namene.

Peskarna je del investicijskega projekta težke strojegradnje, katere gradnja je bila zaradi pomanjkanja ustavljena in je predvsem opremljena, ki je bila že dalj časa izpostavljena vremenskim pogojem, grozila nepopravljiva škoda. Da bi se temu izognili, smo se kljub temu, da smo z ogromnimi težavami vzdrževali likvidnost, in kljub nepripravljenosti banke, da nam pri investiciji pomaga s kreditom, odločili, da peskarno končamo in predamo namenu. V tem smo uspeli, za kar gre zahvala prizadevnim izva-

Praznik dela smo počastili z otvoritvijo nove peskarne

Upravičenost prirejanja raznih proslav je že kar nekaj časa vprašljiva. Ne le iz varčevalnih razlogov (čeprav so predvsem le-ti botrovali jugoslovanskemu statističnemu upadanju števila proslav v zadnjih kriznih letih), ampak posebno zato, ker se v ljudeh vedno bolj utrjuje občutek, da je nesmiselno proslavljati, če pravzaprav nimaš česa proslavljati: to je delovnih uspehov, razvoja, napredka, rasti splošne življenjske ravni in kar je še podobnih stvari. Torej — če ni vsebine, potem se tudi proslava skrči na golo formo, ki poteka po nekakšnem ustaljenem obrazcu ali obredu. Tak obred se po nekaj deset letih vztrajnega ponavljanja nujno sprevrže v nekaj suhoparnega, kar lahko publiko le še dolgočasi, daleč pa je od tega, da bi jo dvigalo in navduševalo. Poskusi z uvajanjem neke drugačne forme se niso obnesli. Zakaj? Zato ker je forma brez prave vsebine še vedno prazna lupina.

Ta uvod ni bil namenjen temu, da bi razvrednotil trud in prizadevanje prirediteljev proslave (med katere se navsezadnje štejem tudi sama), ampak da bi vsi skupaj premislili, kakšen smisel ima takšno proslavljanje. Ne glede na to, da je vsaka proslava obenem tudi redka priložnost, da se publiko predstavijo nastopajoči pevci, recitatorji, glasbeniki, ki posvetijo vaje mnogo ur svojega časa in energije, si je vprašanje o smislu le treba zastaviti.

V našem tokratnem primeru si na osnovno vprašanje, kakšne delovne uspehe proslavljamo, seveda lahko odgovorimo: otvoritev novega obrata, ki bo za toliko in toliko izboljšal rezultate celotne naše proizvodnje. Torej ti rezultati, ti uspehi bodo (ko pač bodo) tista prava vsebina, ki bo šele upravičila in osmislila sicer prazno formo klasične proslave.

Predsednik sindikata Vasja Kreft je v svojih besedah dal glavni poudarek medsebojnemu spoštovanju, razumevanju in složnosti pri reševanju skupnih problemov.

jalcem (IBE, SCT, SP Krško, Gosol), ki so kljub našemu nerednemu plačevanju dela opravili kvaliteto. Po predaji tega objekta v uporabo pa si bomo prizadevali že letos zastaviti zadnjo investicijo iz programa težke strojegradnje, to je halo za težko obdelavo in montažo, kar je pogoj za razvoj programa HE in drugih programov, obenem pa je to tudi pomemben del našega sanacijskega programa.

Današnja delovna zmaga — otvoritev peskarne — naj bo naš prispevek k prazniku OF in prazniku dela, naj bo izraz naše odločenosti za premagovanje težav in usmerjenosti naprej, v svet in Evropo 1992.

Vsem delavcem čestitam za praznika OF in 1. maj z željo, da bi jih prijetno preživeli.

Samo trema je bila kriva začetnega spodrsrljaja prikupnih pevk, ki pa so potem v nadaljevanju le pokazale svojo pravo kvaliteto in zvonko odpele Poljece je že zeleno.

V električne zvoke instrumentalnega sekteta oblečena klasična partizanska pesem Šivala je deklica zvezdo.

Mladinski pevski zbor pod taktirko Jožeta Peternelja je odločno zapel Naprej...

... in radovedna množica se je vsula ogledat notranjost nove proizvodne dvorane. (Fotografije: T. Škrjanec)

V zaščitnem znaku Kekca

Za začetek vam zastavljamo uganko: le kje lahko vidite skupaj Kekca in Indijanko, kje se kozolec druží z domačimi copati ali pa ženski pleteni kostim z ročajem za vrata v vinsko klet? Kje lahko najdete take ali še bolj fantazijske kombinacije? Ne uganete? Potem gotovo niste obiskali razstave umetniških in ročnih del litostrojskih upokojencev in lahko vam je žal!

Ta zelo slikovita in uspela razstava je bila na ogled v zadnjih dneh pred prvo-majskimi prazniki v litostrojski delavski restavraciji. V tolažbo vam lahko zagotovimo, da bomo razstavo še kdaj ponovili, in sicer bo tedaj odprta vsaj štirinajst dni. Kajti prava škoda je, če si rezultatov tolikšnega truda, ki je bil vložen v nastajanje razstavnih eksponatov, ne more ogledati večje število obiskovalcev, tudi zunanjih navsezadnje, ne le tistih, ki zahajajo na malico.

Razstava je bila prava manifestacija domišljije, življenjske sile in volje do ustvarjanja, s svojo eruptivno močjo je daleč preseгла marsikatero razstavo akademskega dolgčasa, ki dostikrat sameva v javnih galerijah. O kakšni dolgočasnosti, kaj šele senilnosti tu ni bilo sledu! Vse je vrvelo od pisanosti barv in oblik, pa naj je šlo za tisti del, kjer so bila na mizah razstavljena ročna dela, ali za tisti del, kjer so na panojih visele slike in gobelini. Vse je bilo pregledno opremljeno z naslovi stvaritev in z imeni avtorjev (ali avtoric, ki so bile enakovredno zastopane), dežurni upokojenci pa so po želji posredovali tudi naslove avtorjev, saj je marsikateri obiskovalec izrazil željo po nakupu.

Le katera obiskovalka si ne bi zaželela na primer prelepega belega puloverja z motivom dame s kolobukom in s črnim uhanom (v resnici našit gumb) avtorice Nade Odeb (mimogrede: poznamo jo tudi kot produktivno pesnico) ali pletene obleke v bordó otenkih iste avtorice ali pa volnenih kreacij Marije Dolinar, ki jo odlikujejo natančna izdelava in komplirani vzroci pri kvačkanju ali pletenju. Moški obiskovalci so se seveda bolj navduševali nad ročnimi deli umetnega kovaštva in marsikaterega je zamikal izvirni podstavek za steklenice v obliki dvokoleslja avtorja Antona Saporja ali pa namizni svečnik njegovega učitelja Karla Klingensteina. Toda pojdemo lepo po vrsti. Prav vsak sodelujoči na tej razstavi si zasluži poimensko navedbo:

Nada Odeb poleg oblačil izdeluje tudi pletene lutke, predstavila nam je svojo Indijanko in Mihca. Z lutkami pa se ukvarja tudi Majda Rojina. Njeni izdelki so različnih velikosti: od zelo majhnih, a detajlno izdelanih (Rdeča kapica, dedek Mraz) do normalne velikosti igralnih lutk (Črnka, Kekec). Posebno njen Kekec je izrazilo posrečen: gre za pleteno figuro s palico v roki in s pravim peresom za klobukom, stoječo na podstavku iz pravega kamena in mahu. Ljubica Bojič se predstavlja z najrazličnejšimi vrstami ročnih del — tu je vse od okrasnih prtičkov do kvačkanih okraskov v obliki polžkov, copatkov, želodov, presenetljive so njene pletene cvetlice, ki v vazi tvorijo šopek, tu so ogrinjala, šal, domači copati, blaznice — vse oblikovano z veliko izvirne lastne kreativnosti izven ustaljenih obrazcev. Celo pravo šiviljsko skulpturo geometrijskih oblik smo opazili.

Častislav Jerin se je predstavil s samo enim delom, ki pa je zelo domišljeno in bi bilo primerno tudi kot izvirni slovenski spominek (npr. v produkciji drobne obrti). Gre za miniaturo kozolec iz lesa in slame, ob njem pa nas presenečajo še številni detajli kot lestev, košek in grablje v velikosti naprstnika. Anton Sapor razstavlja svoje najrazličnejše kovaške izdelke: tu so razna stojala in obeski za rože, namizni svečniki, obešalniki, svetilke — vse zelo dobro oblikovano in skrbno izdelano. Originalen je ročaj za vrata v vinsko klet, ki je oblikovan z grozdom na eni in z listom vinske trte na drugi strani. Osebo pa mi je najbolj ugajala livarska

Pa še to
Na razstavi se je marsikdo nasmejal ob naslednjem obvestilu:

*Posimo, ne odpirajte predmetov.
Naslove avtorjev ima dežurna služba.*

ponovica, pomanjšani model prave kovinarske naprave na lesenem podstavku, ki bi bila prav tako lahko odličen spominek.

S tem smo izčrpali komaj področje ročnih del, koliko vsega nas čaka še na panojih! Najprej so tu številna dela Eda Kralja, gre za risbe z barvnimi svinčniki, ki prikazujejo predvsem motive iz istrskega okolja ali Benetk, kmečke in mestne zanimivosti, učinkujejo pa lahkotno, prosojno, kar Kralj dosega z natančno črtno risbo in rahlim barvanjem. Na razstavo je poslal kar 22 svoji del z naslednjim spremnim pismom: »Sem samouk in sem začel slikati v svojem 83. letu starosti, z navadnimi barvnimi svinčniki za otroke. Poprej v svojem življenju nisem nikoli slikal. Ker nisem imel drugega dela, sem prijel barve in začel slikati. In bom še slikal, ker me to veseli. Vse to sem napravil v treh letih.« Bravo, Edo Kralj! Želimo vam še veliko let ustvarjalnega užitka!

Marija Drabik se nam predstavlja z gobelini Zimski dan, Mucka in Suho cvetje. Ta slednji je še posebno lep v svojih zamolklih rjavkastih otenkih. Gobelina pa izdelujeta tudi Tončka Plazar in Pavla Petakovič. Za obe je značilen zelo tanek, fin vboj, ki zahteva ogromno potrpežljivosti, pa nato poplača trud z estetskim vtisom.

V oljni tehniki so razstavljali Stane Ropotar (Tihozitje s cinijami) in Ivan Prešeren (Sončnice, Pomlad že prišla bo), oba žal že pokojna, pa Peter Poženel (Mati, Hči Mihaela) in Tone Erman (Jalovec). Posebno lepi so Prešernovi nežni telohi na temno rjavem ozadju, Ermanov planinski motiv z rumenimi macesni pa kar izžareva življenjski optimizem.

Ne smemo pozabiti še na fotografiji Staneta Kocjana Gobice, gobice (ena barvna, ena črno-bela), ki sta uspeli izraziti pristni užitek vseh gobarjev, ko vlagajo in sušijo svoje »trofeje«.

Koliko vsega smo lahko začutili na tej razstavi: koliko domišljije, koliko prvinske otroške radovednosti ob raziskovanju, koliko ustvarjalnega veselja do eksperimentiranja, koliko v delo vložene pridnosti in natančnosti, koliko ponosa ob uspešnih dosežkih!

Da bi ostal njihov duh ustvarjalen, njihovo srce pa polno veselja in optimizma kot pri večno mladem Kekcu, ki bi bil pravzaprav zelo primeren zaščitni znak vitalnih litostrojskih upokojencev.

J. Kolarič

Pester program za oči in ušesa

Ples z dežniki je bila ena najprivlačnejših točk na programu celovečernega nastopa, ki so ga izvajale ljubljanske mažoretke 20. aprila v Dvorani Tivoli. Običajne mažoretne palice so tokrat domiselno nadomestili drugačni rekviziti — in sicer dežniki, ki sta jih v reklamne namene prispevala Kompas Hertz in Radenska. Na skladbo Vinka Štrucla PAPIRUS in ob spremljavi Papirniškega pihalnega orkestra iz Vevč ter v ko-reografiji Ivica Knavs so se dekleta med plesom razporejala v likovne vzorce, ki so spominjali na cvetlice.

Ne smemo pozabiti omeniti tudi drugih atraktivnih točk: predvsem KAN—KANA, ki so ga temperamentna dekleta odplesala v pravem pariškem stilu na skladbo Jacquesa Offenbacha ORFEJ V PODZEMLJU, ali pa živahne SAMBE, kjer so bile v južnoameriškem stilu tako obleke kot rekviziti (perjanice za na roke). Da je bilo v obilju svetovljanstva tudi nekaj domačega, pa je poskrbela točka ŽIDANA MARELA v glasbeni izvedbi SPO Litostroj, ki so jo dekleta odplesala v gorenjskih narodnih nošah.

O delu in stroških sindikalnega pihalnega orkestra

Začetki orkestra segajo v leto 1950, ko je bil ustanovljen na pobudo mestnega sindikalnega sveta. Litostroj je poveril organizacijo pridobivanja instrumentov, pouk godbenikov in vodenje godbe dirigentu Leandru Peganu, ki je nato polnih 27 let uspešno vodil Mladinsko godbo Litostroj. Mladinci so odrasčali in tako so godbeniki postajali starejši, danes so nekateri že upokojeni, a še vedno aktivni godbeniki. Zato se je Mladinska godba Litostroj ob 20. obletnici delovanja preimenovala v Sindikalni pihalni orkester Litostroj in podporni člani so postali vsi Litostrojčani.

Od leta 1977 do 1987 je orkester vodil dirigent Blagoje Ilič. Orkester je gostoval v drugih republikah in izven meje, večkrat je bil predhodnica za kasnejše poslovne stike v proizvodnji turbin.

Leta 1987 je prevzel dirigentsko palico in strokovno vodenje Marjan Stropnik. Posebno razveseljivo je, da starejše godbenike zamenjujejo mlajši, in to zaradi izredne homogenosti, strokovnega vodenja, primerne izbora repertoarja in prijateljskega vzdušja v orkestru.

V letu 1988 je orkester pripravil premierni koncert, 5 ponovitvenih koncertov ter 16 priložnostnih nastopov. Opravljeno je bilo tudi 27 žalnih slovesnosti. Godbeniki so bili kar 49 dni v uniformah (in to v svojem prostem času, saj so vsi amaterji).

Predvidene naloge so bile strokovno in organizacijsko dobro izvršene. Pri vseh postavkah izdatkov je orkester maksimalno štedil. Posebno se to pozna pri nakupu novih instrumentov, saj nismo mogli zaradi pomanjkanja denarja kupiti kvalitetnejših instrumentov s konvertibilnega področja (povprečna cena srednje kvalitetnega instrumenta je okoli 2500 DEM + dinarske dajatve). Ostanek dohodka bi zadostoval samo za dva instrumenta.

V orkestru je sedaj včlanjeno 55 godbenikov, od katerih je 14 Litostrojčanov (redno zaposleni, učenci, upokojenci in otroci naših delavcev). Orkester se intenzivno pripravlja na 10. tekmovanje pihalnih orkestrov Slovenije, ki bo 3. junija v Mengešu. Kljub mnogoštevilnim nastopom (do maja letos jih je bilo enaindvajset) se bo orkester pripravil za jubilejno 40. obletnico delovanja maja prihodnjega leta.

Ponovno vabimo vse mladince in pionirje, ki imajo veselje do igranja na instrument, da se javijo v glasbenem domu orkestra Litostroj na Drobošnjakovi 9/E vsak ponedeljek ali četrtek od 18.30 dalje, da se vključijo v pouk v lastnem oddelku. Pridnost, vztrajnost in volja so porok za čimprejšnjo vključitev v orkester.

Zahvaljujemo se vsem delavcem, ki so pomagali pri organizacijskem

vodenju orkestra, posebno hvala pa vsem Litostrojčanom za vsakomešno finančno podporo.

Za IO SPO Litostroj
Kričaj

Pregled prihodkov in izdatkov za pihalni orkester Litostroj v letu 1988

Prihodki:	
1. Saldo iz leta 1987	9.266.447.—din
2. Lastni dohodki orkestra	5.163.502.—din
3. Prispevek kolektiva Litostroj	76.027.894.—din
4. Dotacija ZKO	2.899.995.—din
5. Vračilo za komunalo	45.000.—din
6. Vračilo sindikata Litostroj	974.250.—din
Dohodek	94.377.080.—din

Rekapitulacija	
1. Prihodek	94.377.080.—din
2. Izdatek	56.513.398.—din
saldo dne 1. 1. 1989	37.863.690.—din

Izdatki:	
1. Potni stroški — dnevnice	17.673.228.—din
2. Nabava instrumentov	16.475.291.—din
3. Nabava uniform	8.138.700.—din
4. Nabava notnega arhiva	628.825.—din
5. Vodja orkestra	4.875.266.—din
6. Prehrana ob nastopih	2.795.760.—din
7. Nabava inventarja	837.220.—din
8. Usluge drugih orkestrov	130.000.—din
9. Šolnina novih članov	2.097.000.—din
10. Plačilo komunale	342.569.—din
11. Plačilo elektrike	1.787.974.—din
12. Pomoč članom in vojakom	100.590.—din
13. Članarina ZPO Slovenije	50.000.—din
14. Žalni venci	108.000.—din
15. Čiščenje uniform	8.300.—din
16. Kultura — vstopnice	80.000.—din
17. Reprezentanca in darila	287.586.—din
18. Potrošni material	97.089.—din
Izdatki	56.513.398.—din

Shakespeare po pankovsko

V ljubljanski Drami so kot eno zadnjih uprizoritev ob koncu sezone na oder postavili Shakespeareovo Komedijo zmešnjav. Predstava zbujá posebno zanimanje. Pred polno dvorano gledalcev, ki so prišli tja, ker so ali redni obiskovalci ali pa so prišli posebej zaradi radovednosti, se odigrava nov Shakespeare.

Komedija zmešnjav je eno klasičnih del tega angleškega dramatika, največjega dramatika vseh časov, in ko jo igrali na odrih vsega sveta. Vendar se je režiserju ljubljanske uprizoritve Zvonetu Šedlbauerju zdelo to 400 let staro delo preveč tradicionalno, premalo živo in sporočilno za današnji čas, zato ga je sklenil posodobiti. S tem namenom je delo tudi na novo prevedel Milan Jesih.

Posodobitev Shakespeareja pa zbujá pri gledalcih različne odmeve — od skrajno zgroženih preko vmesnih do zelo navdušenih. Režiser je pričakoval, da določeni krogi, predvsem starejše ljubljansko občinstvo, dela ne bo pozitivno sprejelo. Njegov namen je bil jasen: »Naš projekt bi rad posodobil, ga naredil čitljivega najmlajši generaciji, tisti, ki v naše gledališče pravzaprav ne prihaja iz individualne afinitete, pač pa zaradi dolžnosti. Upam, da bo uprizoritev nanje naredila vtis, ki lahko obrodi sadove in kasneje

pri novi publiki ustvari bistveni element gledališkega historičnega spomina. Svet teatra jim je treba odpreti na primeren način.«

In ta način je za marsikaterega starejšega gledalca, poznavalca klasičnega Shakespeara, resnično šokanten, a večina ga sprejme. To je Shakespeare »akcije, predrzne mladosti«. To je svet mladih, ki v tej igri živijo. Za ponazoritev mladostnega razpoloženja si je režiser izbral subkulturno družbeno plast, svet mladih pankovcev. Komedija zmešnjav je zgodba o dvojčkih, ki se ne poznata, in njunih služabnikih, prav tako dvojčkih, ki se prav tako ne poznata. Po naključju se znajdejo vsi v istem mestu in pride do vrste zamenjav in zmešnjav, ljubezenskih težav in zapletov z zlatarjem, verižico, prstanom in kurtizano pa še čim, dokler se na koncu vse srečno ne konča. Seveda, saj gre vendar za komedijo. Ta komedija sloni predvsem na situacijski komiki (zapleti, zmešnjava, pretepi ...) in na besedni (pogovor o ženski ogromnih dimenzij). Posebno vzdušje in pankovski življenjski slog pričarajo mnogi pevski vložki — moderne popevke, spremljane z zelo hrupno glasbo. Da so zvočni efekti še močnejši, poskrbe z zvočniki ojačani glasovi pevcev, ki ti dobesedno parajo ušesa, saj še v disku ni tako glasno. Tu je tudi

light show, igra žarometov, moderna scena. Mestno obzidje je sicer starinsko, a opisano s sprejem v angleščini. Stene okrog javnega stranišča in javne hiše pa so sploh popisane in porisane z grafiti, znanimi iz današnjega časa in okolja. Oblačila, v katerih so igralci, so rdeče-črna, pankovska, usnjena, z zakovicami in supergami. Na glavah so čelade, dvojčka pa prihrumita na oder na pravih Tomosovih motorjih. Dekleta so v mini krilih ali oblekah, narejenih po zadnji modi, kakršne bi jim zavidala marsikatera igralka. Miličniki se med seboj kličejo po voki-tokijih ... itd. itd.

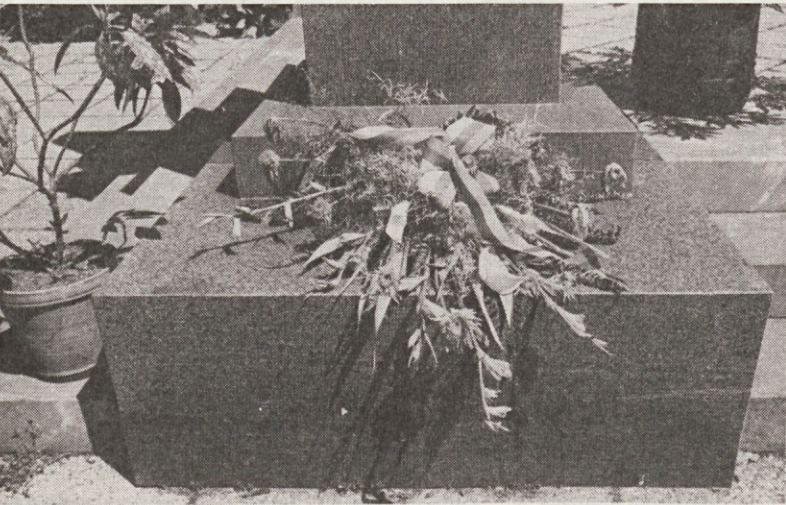
Uprizoritev je režiser zaupal mladim igralcem, ki so imenitno odigrali svoje vloge (Igor Samobor, Matjaž Tribušon, Zvone Hribar, Vojko Zidar in drugi).

Le kaj bi rekel Shakespeare na tako modernizacijo — ali pa bi bil morda celo vesel! Njegovo besedilo je v celoti ostalo neokrnjeno, le dogajalni čas je predstavljen v sedanost. Marsikdo si bo takega Shakespeara zapomnil za vedno in bo še velikokrat odšel v gledališče. Zanima tudi vas? Zagotavljam vam, da takšne predstave še niste videli!

Vesna Tomc

Glasilo delavcev Titovih zavodov Litostroj Ljubljana, Djakovičeva 36 izhaja enkrat mesečno v času od 20. do 30. v mesecu (občasno s posebnimi prilogami) v nakladi 5800 izvodov. Izdaja ga delavski svet delovne organizacije, ureja pa odbor za obveščanje (časopisni svet) pri delavskem svetu delovne organizacije in uredniški odbor: predsednik Vukoslav Živković in člani: Vjekoslav Jantol, ing. Mirko Čepuran, dipl. ing. Mira Šček, Slobodan Nikolič, ing. Silvan Štokelj, Radenka Kovačič, dipl. prav. Dubravka Krneta in odgovorni urednik Karel Gornik, glavna urednica Marijana Meglič, tehnična urednica Estera Lampič, novinar dipl. soc. Anton Škrjanec, lektorica prof. Vesna Tomc. Tel. uredništva 558-341 (h. c.) interna 13-70, 13-71, 13-79. Tisk Tiskarna Ljubljana. Glasilo redno izhaja od januarja 1960, od junija 1976 pa je tudi ustrezno registrirano pri pristojnem republiškem komiteju za informiranje in je s sklepom 421 - 1/72 oproščeno prometnega davka. Poštnina plačana pri pošti 61102 Ljubljana. Naslovniki prejemaajo glasilo brezplačno.

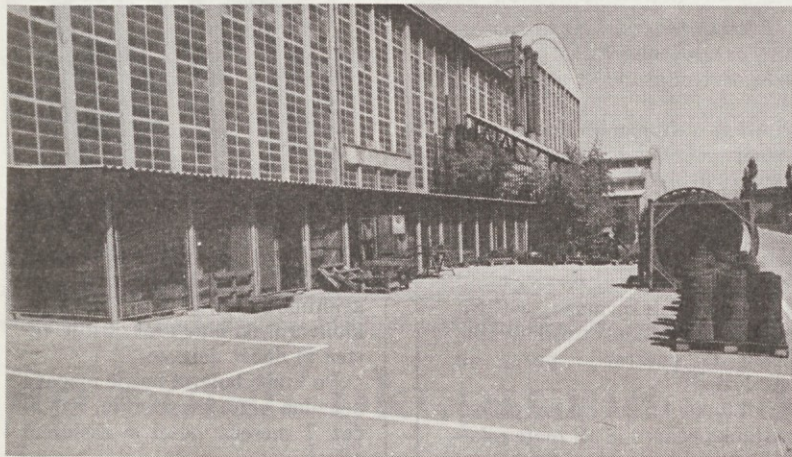
Za šopek je treba poskrbeti, tudi ko ovene. (Foto: t. š.)

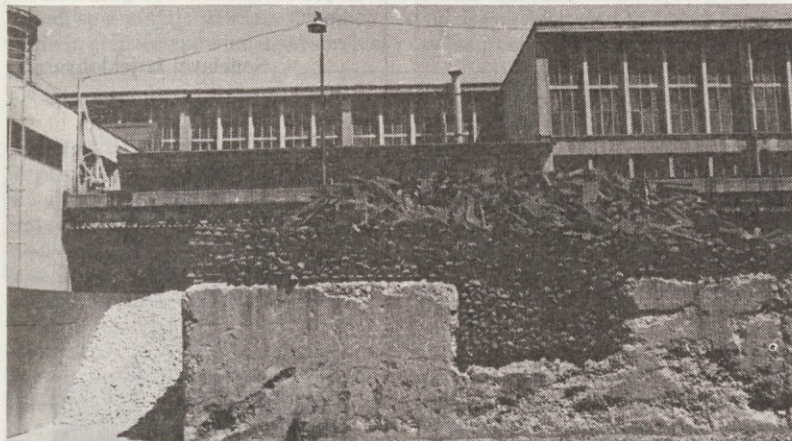
Pomladne čebelice in ose

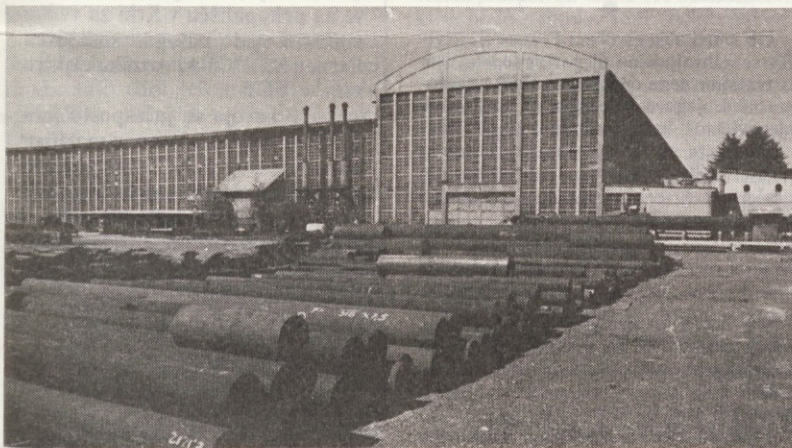
Spomladansko čiščenje in urejanje litostrojskega okolja je bila menda ena naših prednostnih nalog v tem obdobju. Pa pogledimo, kako smo se je lotili in kakšni so rezultati:

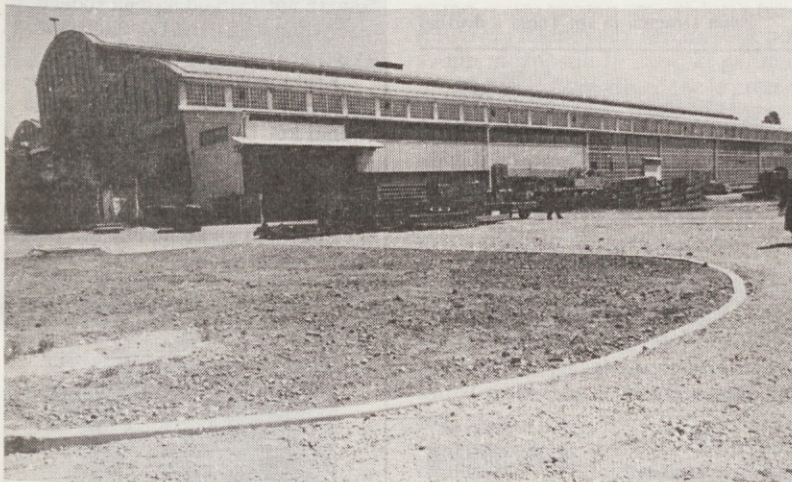
— Namesto nekdanje podrtije ob Obdelavi (ki si je nekoč prisluzila znak ose) — sedaj vzorno urejeno odlagališče. Čestitamo!

— V sivi livarni so se morali kar precej časa truditi z zlaganjem nešteti kosov surovega in starega železa, da so dosegli takle videz pekarnice z zloženimi štrucami. Kljub okrušenemu zidu zavidljiv videz reda! Bravo!

— Enako lahko rečemo za tole množico materiala pred kovačijo.

— Pred novo peskarino s pogledom na pločevinarno opažamo tudi urejene površine za zelenice. Nalogo, da ozelenijo, pa je dobila kar pomlad.

Pevski zbor v aprilu

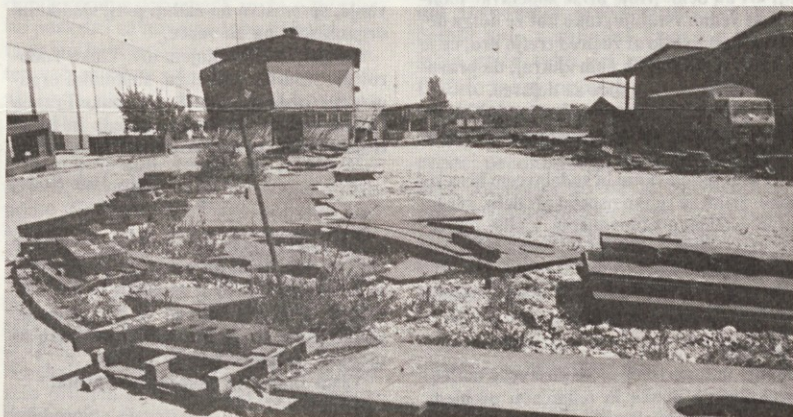
Aktivnost našega pevskega zbora v aprilu je bila zelo velika in pestra. Dne 13. aprila smo sodelovali na občinski reviji pevskega zbora Šiške, kjer smo zapeli tri pesmi (Amor v čolnu, Zvira voda, Barčica). V petek, 21. aprila pa smo vrnili obisk mešanemu pevskega zboru GIP PIONIR iz Novega mesta. Skupaj smo nato izvedli uspešen celovečerni koncert v Dolenjskih Toplicah. Prireditelj je v celoti uspešna predvsem zaradi številnega občinstva. Tudi gostitelji so se izredno potrudili, tako da smo se v njihovi sredini počutili zelo vesele in zadovoljne. Takih srečanj si še želimo.

Sodelovali pa smo tudi na svečani otvoritvi našega novega obrata — peskarne. Razen nastopov poteka glavno delo zbora na vajah. Pravkar tečejo priprave za slavnostni celovečerni koncert ob petnajsetnici delovanja našega zbora, ki bo predvidoma konec maja.

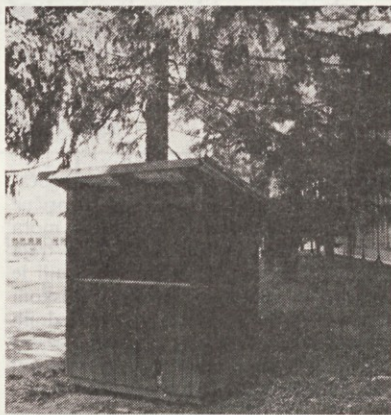
A. Gruden

— Žal lahko v bližnji sosesčini novega obrata peskarne najdemo tudi takale tihožitja (čigava so in kdo jih je takole uredil, se ne ve):

— Včasih (kot tukaj med pločevinarno in kisikarno) ostanki materiala silijo kar na cesto...

— medtem ko so odpadki varno spravljani v temle odsluženem kiosku v gozdičku pred Obdelavo.

Spet knjige iz založbe Delavske enotnosti

Po enoletni prekinitvi dela naše prejšnje založbe bomo znova oživili založniško dejavnost v okviru ČZP Enotnost v ustanavljanju. Nadaljevali bomo izdajanje knjig v zbirki Knjižnica Sindikati in upamo, da bomo v najkrajšem času lahko objavili program knjig, ki jih nameravamo izdati letos. Upamo, da nam bodo dosedanj naročniki zbirke ostali še naprej zvesti in da se jim bodo pridružili še drugi.

Danes Vam predstavljamo novo knjigo iz zbirke: KAM IN KAKO NA DOPUST specialista medicine dela dr. Antona Prijatelja.

Avtor v tej knjižici ne svetuje le, kam in kako naj gredo delavci in upokoenci na dopust, da bo najprimernejše za njihov žep in zdravje, ampak skuša bralcu vsidirati v zavest, zakaj delavec mora na letni oddih. Ob tem postreže z na-

vodili za prvo pomoč ob zdravstvenih težavah in nesrečah, ki se nam lahko zgodijo na počitnicah. Po tej strani je knjižica priročnik. Priročnik pa je tudi za organizacije Zveze sindikatov Slovenije, ki so posebej odgovorne za sooblikovanje možnosti za organizirane oblike oddiha. Zanje je pričujoča knjižica »novo in pomembno napotilo, kam usmeriti sindikalno akcijo«, kot pravi v Predgovoru član predsedstva Republiškega sveta ZSS Jože Stegne.

Sindikalne organizacije in posameznike vabimo, da si jo zagotovijo v prednaročilo do konca maja, ker jo bomo natisnili v omejeni nakladi.

Prednaročniška cena je 49.000 din. Naročila pošljite na naslov: ČZP Enotnost, Ljubljana, Celovška 43, lahko tudi po telefonu na št. 321-255.

(Ne)kultura litostrojskih voznikov

Sestavni del voznškega izpita je tudi parkiranje osebnega vozila. Natančneje: ura izpitne vožnje se zaključuje s parkiranjem vozila, kar izpitna komisija tudi točkuje. Torej bi vsi, ki imamo voznški izpit, morali znati parkirati. Vendar ko se človek ozre na parkirne prostore okoli Litostroja, bi pomislil, da so večino vozil parkirali skrajno neveseli vozniki, saj s takim parkiranjem gotovo niso mogli pred izpitno komisijo.

Zakaj pravzaprav gre? Ob Djakovičevi cesti imamo dokaj lepo urejene parkirne prostore, ki so jim pred kratkim osvežili črte, ki označujejo prostor, na katerem naj bi vozilo stalo. Torej so črte narisane z zelo določenim namenom omogočiti na čim manjšem prostoru parkiranje čim večjega števila osebnih avtomobilov, po drugi strani pa je označen prostor za eno vozilo dovolj velik, da ne ogroža drugega.

Toda človek pomisli, da vsem Litostroječanom očitno ni bilo treba na izpitni komisiji obvladati večine parkiranja, ko pa puščajo vozilo tako, da namesto enega parkirnega mesta zavzamejo dva. To ne velja za vse! Gotovo ti vozniki, ki jim je prav vseeno, kako so parkirali svoje vozilo, niti pomisliti ne utegnejo, da bi tudi še kdo rad pustil vozilo na urejenem in zavarovanem prostoru.

Nekateri zaradi pomanjkanja časa, drugi zato, da jim je čim bližje, parkirajo vozila ob robu ceste, s čimer ogrožajo pešce, poleg tega pa še svoje vozilo neposredno izpostavljajo poškodbam. Poleg naštetega pa tako »razmetana« vozila, ki spominjajo na otroško igro, zares niso v okviru akcije za čisto in urejeno okolje Litostroja, h kateri je pozval generalni direktor v začetku marca (k temu sodijo seveda tudi parkirni prostori).

Kaj naj za zaključek napišemo? Da nekateri litostrojski vozniki nimajo voznške kulture? Upajmo, da se bodo vsi vozniki »naučili« parkirati, če pa to že znajo, naj se potrudijo, da to pokažejo!

S. Mrkun

NASLOVNIK NEZNAN

V maju je bilo vrnjenih 13 časopisov Litostroja z naslednjimi naslovi:

Halilović Hatidža, A. Kumarja 29, 61000 Ljubljana; Kiridjič Dimitrije, Bizoviška c. 49, 61260 Ljubljana; Kantarević Zuhdija, C. dveh cesarjev 106/S, 61000 Ljubljana; Holik Željko, Mala aleja 8, 61000 Ljubljana; Jovanova Mara, Hradeckega 17, 61000 Ljubljana; Kovač Janez, Dobovičnikova 28, 61000 Ljubljana; Lozej Igor, Rašiška 1, 61000 Ljubljana; Lukič Vojin, C. dveh cesarjev 106/O, 61000 Ljubljana; Milavec Branimir, Runkova 28, 61000 Ljubljana; Milošević Dragomir, Videm 36/C, 61231 Videm Dobropolje; Nikolić Mirjana, Trtnikova 5, 61000 Ljubljana; Taraba Zoran, Željko Tonija 46, 61211 Šmartno pod Š. G.

Pravilen naslov nam sporočite na naslov:

Podjetje Litostrojski, Informativni center, Djakovičeva 36, 61000 Ljubljana ali po telefonu št. (061) 556-021 ali 558-341, interna 1375. Hkrati svoj naslov sporočite (ali spremembo) tudi referentu za kadrovske evidencne na številko 558-341, interna 1316.

I. M.

Odšli so v pokoj

Iz Srednje šole tehniških strok Franca Leskoška-Luke je v aprilu in maju odšlo v pokoj kar šest naših sodelavcev in sodelavk.

Anton GARTNER je prav tako Litostrojčan od leta 1954 in sicer je delal v šoli kot ocenjevalec izdelkov učencev.

Fafael PEČIRER je bil zaposlen v litostrojski šoli vso svojo delovno dobo. Na IKS se je vpisal že leta 1949, nato je naredil še mojstrsko šolo in 1959 še višjo strokovno pedagoško šolo. Bil je učitelj tehniškega risanja in nato učitelj praktičnega pouka za poklic tehnični strojni risar.

Elizabeta KOMEL je bila zaposlena pri nas od 1976. kot delavka v družbeni prehrani, Roza MANDELJ pa je kot snažilka delala med nami polnih enajst let.

Jože URH, zaposlen kot učitelj praktičnega pouka v IKS od leta 1954—1961, nato štiri leta delovodja v Litostroju. Ponovno se je zaposlil v litostrojski šoli leta 1975 kot učitelj praktičnega pouka za poklic orodjar.

Franč RIHTARSIČ je bil na šoli od 1953. leta in je ob delu dokončal Fakulteto za industrijsko pedagogiko. Bil je najprej učitelj praktičnega pouka kovinarske stroke, nato programer praktičnega pouka, od 1979. leta pa pomočnik ravnatelja.

Vsem skupaj in vsakemu posebej se ob njihovem odhodu v pokoj zahvalujemo za vestno delo, saj so s svojo prizadevnostjo in predanostjo poklicu pomagali graditi vlogo in ugled naše šole — bodisi kot vzgojitelji mnogih generacij učencev ali pa so opravljali drugačno, prav tako potrebno delo. Želimo jim, da bi jim leta, ki so pred njimi, potekala v zdravju, miru in zadovoljstvu in da bi še velikokrat prišli med nas.

Sodelavci iz SŠTS Franca Leskoška-Luke

Sodelavci ZSE

ZAHVALA

V marcu sem se poslovila od dolgoletnih sodelavcev v ZSE. Poslovitev in obdaritev je presegla vsa moja pričakovanja, zato nimam dovolj lepih besed, da bi izrazila svojo hvaležnost. Moram povedati, da sem v Litostroju živila polno življenje, saj mi ta zaposlitev ni pomenila le vira materialnih sredstev za obstoj. Tu sem spoznala veliko prijateljev, s katerimi sem ostala povezana tudi sedaj, ko mi ni več treba ob rani jutranji uri na delo. Moje bivše sodelavke namreč še vedno vstajajo, tako kot že dolga desetletja, največkrat že pred tretjo uro, če je pa potrebno tudi ob enih zjutraj, da pravočasno pripravijo malice za delavce.

Ob takih urah skovano prijateljstvo, ko drugi še sladko spijo, pa ima poseben čar in dolgo dobo trajanja.

Vsem sodelavkam in sodelavcem brez izjeme želim še veliko uspeha pri delu, zdravja in osebnega zadovoljstva. Želim jim tudi, da uresničijo vsaj toliko svojih želja, kot sem jih jaz v Litostroju.

Vaša Dušanka

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvalujem svojim sodelavcem in prijateljem na SŠTS za tople poslovilne besede in dragoceno darila, ki sem jih ob tej priložnosti dobila.

Na čas mojega dela na šoli me vežejo lepi spomini, saj je bilo to dolgo obdobje prijateljstva in medsebojnega razumevanja. Svoje delo sem opravljala z veseljem, v povračilo za to pa je med nami vladalo za-

upanje in tovarištvo — še posebej z učitelji praktičnega pouka in tehničnim osebjem. To se je izkazovalo tudi v darilih ob mojih osebnih praznikih, česar sem bila že zaradi pozornosti same zelo vesela.

Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala z željo, da bi šola in njeni zaposleni tudi v bodoče dosegali še veliko delovnih uspehov, prijateljem in sodelavcem pa želim veliko zdravja in osebnega srečja.

Elizabeta Komel

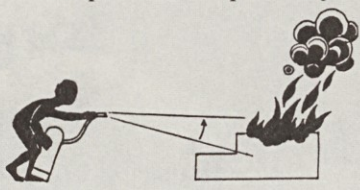
Namen požarne zaščite

Osrednji problem današnje požarne zaščite ni v tem, da ne bi imeli možnosti za preprečevanje in gašenje požarov, ampak premajhna zavzetost delavcev na delovnih mestih, da bi požare preprečevali in se naučili, kako je treba ravnati ob začetnem požaru.

Na podlagi podatkov in izkušenj ugotavljamo, da večina požarov nastane zaradi kršitev osnovnih pravil požarne zaščite ter neustreznega ravnanja ob začetnem požaru. Tokrat je gašenje najlažje ter najhitrejšo, povzročena škoda pa manjša.

Večina delavcev ne razmišlja dovolj o tem, kako nevaren je požar. Čeprav to nevarnost priznavamo, jo le redko povežemo z lastnim premoženjem ali življenjem. Za večino delavcev je požar preveč oddaljena grožnja, da bi poskrbeli za ustrezne zaščitne ukrepe. Tak odnos do požara pogojuje premajhno skrb za požarnozaščitne ukrepe, zaradi česar nastane večina požarov ter velika škoda in žrtve med ljudmi.

Tak odnos do požarne zaščite bomo spremenili le s poučevanjem

delavcev na delovnih mestih in skrbjo za preprečevanje požarov zaradi sebe in drugih. Ta aktivnost in prizadevanje za izboljšanje splošne požarnovarnostne kulture je ena izmed glavnih, najtežjih nalog požarne zaščite.

Preizkusite svoje znanje in ocenite požarno ogroženost v svojem delovnem in bivalnem okolju.

• Ali ste v svojem bivalnem in delovnem okolju zagotovili minimum življenjske varnosti sebi, svojim najbližjim in sosedom ter delovni okolici, ki vam nudi življenjsko eksistenco?

• Ali veste, kako je treba ravnati z vnetljivimi tekočinami, gorljivimi laki in plinskimi trošili in kdaj lahko te povzročijo požar ali eksplozijo?

• Ali imate kaj pri roki za primer nastanka požara in ali znate rokovati z ročnim, prevoznim gasilnim aparatom CO₂ in z drugimi priročnimi sredstvi?

Predno zapustite stanovanje ali delovno mesto, se prepričajte, če je zagotovljena varnost pred požarom.

Zahvale

Ob smrti mojega očeta Jožeta SODCA se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem jeklolivarne za denarno pomoč, sočustvanje, spremstvo na zadnji poti, sindikalni organizaciji pa za venec.

Posebej se zahvaljujem tov. Vinku Todoroviču, Andreju Miheliču, sindikalni organizaciji tozda za pomoč, gospodinu Francu Gašperlinu za poslovilne besede in litostrojski godbi za spremstvo na zadnji poti.

Sin Jože Sodec

Ob boleči izgubi našega Karla Drašlerja smo iskreno hvaležni njegovim sodelavcem in kolektiv Litostroj za cvetje in denarno pomoč. Posebno iskreno se zahvaljujem godbenikom za spremstvo in govorniku za globoko občutene besede slovesa.

Vsem skupaj in vsakemu — hvala!

Sorodniki

Ob smrti najine mame Jožefe ČUČNIK se zahvaljujemo sodelavcem iz računskega centra Litostroj in PT servis za sožalja, cvetje in obisk na domu v Kostanjevici na Krki.

Martina Mavsar in Erna Zupan

Ob boleči izgubi moje mame Kristine Moljk se lepo zahvaljujem sodelavcem iz tozda Montaža za sočustvanje in izraze sožalja ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Janez Moljk

Ob smrti našega očeta Franca STRNIŠA se zahvaljujemo njegovim sodelavcem iz transportnega oddelka za obiske na domu med njegovo boleznijo, za sožalja ob njegovi smrti in za spremstvo na pogrebu.

Sindikatu se zahvaljujemo za venec in pihalni godbi Litostroj za žalostinke, njegovim sodelavcem pa za denarno pomoč namesto venca na grob.

Vsi njegovi domači

Ob boleči in nenaadni izgubi dragega moža in očeta Milana ŠERBCA se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti in nam pomagali v najtežjih trenutkih.

Prisrčna hvala godbenikom Litostroja, sodelavcem za darovano cvetje in govorniku Litostroja za tople besede ob slovesu.

Žena Dragica in sin Tomo z družino

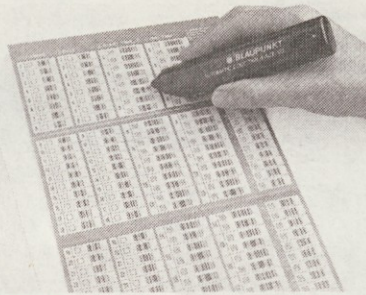
enim pritiskom. Ta postopek omogoča, da s pritiskom na tipko OTR takoj prične videorekorder snemati (predhodno mora biti vstavljena prazna kaset) in traja snemanje 30 minut, če smo pritisnili le enkrat. Z vsakim ponovnim pritiskom tipke OTR se čas podaljša za naslednjih 30 minut in tako lahko nastavimo čas za snemanje 4-urne oddaje. Ko nastavljeni čas preteče (lahko tudi v naši odsotnosti), se videorekorder sam ustavi in kaset se previje na začetek snemanja, da jo potem, ko smo prišli domov, lahko takoj pogledamo.

Poleg oznake OTR pa različni proizvajalci uporabljajo tudi druge oznake za isti postopek. V uporabi so še naslednje oznake:

ITR (angl. Instant Timer Recording)
STR (angl. Simple Timer Recording)
QTR (angl. Quick Timer Recording)
S postopkom OTR lahko nastavimo snemanje le za eno oddajo.

Drugi velik korak pri nastavljanju TIMER-ja oz. pri programiranju snemanja pa je uporaba ČRTNEGA ZAPISA (angl. Bar Code). Ta način zapisovanja poljubnih številčnih vrednosti se danes zelo veliko uporablja. Tako ima že veliko izdelkov v trgovinah ceno zapisano z debelimi in tankimi vertikalnimi črticami. Ko trgovka prebere s posebnim elektronskim čitalom (sl. 13) ceno izdelka, prebere pri tem še ostale podatke izdelka, potrebne za evidenco v trgovini. Poseben računalnik zapisane podatke ureja in takoj javi, ko je potrebno zalogo izdelka obnoviti.

Isti način črtnega zapisa se uporablja pri sestavljanju tedenskih TV sporedov (v Zahodni Evropi). V sporedu je poleg šte-

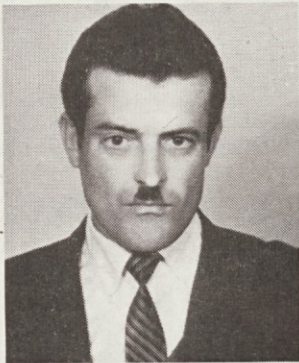
Sl. 13. Branje »črtnega zapisa« (Bar Code) z elektronskim čitalom

17.30-17.55 Olympia live	21.30-22.15 Olympia live
Reportagen und Interviews aus dem ARD-Olympiastudio in Calgary	Eishockey UdSSR-CSSR und Eis schnell auf 10 000 m
17.55-19.58 Zweierbob/Ski nordisch	22.20-0.00 Olympia live
Zweierbob 3. und 4. Lauf. Ski nordisch 4 x 5-km-Staffel der Damen	(Berichte siehe 21.30)
20.15-20.20 Olympia live	1.05-2.10 Olympia live
20.20-21.30 Ski alpin	2.10-4.45 Olympia live
Super-Riesenslalom der Herren. Nach seinem Sieg in Val d'Isère gehörte Markus Wasmeier zu den Favoriten.	Eishockey Deutschland-USA und Eisschnelllauf 10 000 m. Im Olympia-Saddeldome trifft das Team von Xavier Unsim auf die Amerikaner, die zwar zur Zeit von der Stärke her schlecht einzuschätzen sind, aber doch einen Sieg erringen mühten. Aber die Deutschen haben ja einen Karl Friesen im Tor.

Sl. 14. Tedenski TV spored, zapisan standardno in v obliki »črtnega zapisa«

vilke programa naveden čas, ko bo oddaja na sporedu. Poleg kratkega opisa oddaje, katerega zna vsakdo prebrati, pa so navedeni vsi podatki še v obliki črtnega zapisa (sl. 14).

V spomin

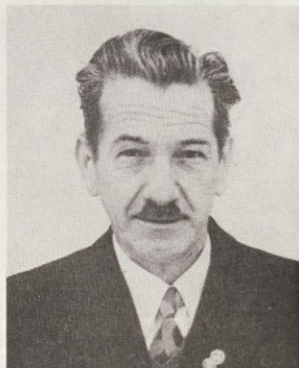

V četrtek, 6. aprila, smo se na pokopališču Žale za vedno poslovili od našega sodelavca Jožeta SODCA. V Litostroj je prišel kot kvalificiran kovač in je delal v jeklolivarni od leta 1959. Bil je vesten in dober delavec.

Po krajši bolezni nas je njegova nenadna smrt presenetila, saj bi čez 2 meseca odšel v zasluženi pokoj.

Ohranili ga bomo kot vestnega sodelavca in prijatelja, njegovim svojcem pa izrekamo globoko sožalje.

Sodelavci iz jeklolivarne

V nedeljo, 16. aprila 1989, smo se na pokopališču v Krki za vedno poslovili od našega sodelavca Franca STRNIŠA, voznika elektro kare v VET-u.

V Litostroju se je zaposlil leta 1971 ter ves čas vestno in marljivo opravljal svoje delo. Težka bolezen je prekinila njegovo delo in zadnji dve leti je bil v bolnišniškem staležu. Upali smo, da se bo vrnil med nas, da bolezen ni prehuda, toda usoda je hotela drugače.

Pogrešali ga bomo in ohranili v lepem spominu.

Sodelavci Transporta — VET

3. maja smo se na ljubljanskih Žalah poslovili od našega sodelavca Milana ŠERBCA, skladiščnika v programu TVN.

Kruta bolezen nam ga je iztrgala iz naše sredine. Spominjali se ga bomo kot delavca inštruktorja, ki je svoje znanje prenašal na mlade sodelavce, bodoče upravljalce skladiščnih dvigal.

Pogrešali ga bomo in ostal nam bo v lepem spominu.

Sodelavci TVN

Težko in boleče je bilo zadnje slovo od moža in očeta Milana HERCIGNONJA. Zato smo hvaležni vsem njegovim prijateljem in sodelavcem iz tozda PUM za pomoč ter besede tolažbe. Posebej se zahvaljujemo njegovemu dolgoletnemu prijatelju in sodelavcu Alojzu Grudnu za poslovilne besede ob grobu ter predsedniku članov Zveze borcev tovarišu Milanu Gorcu. Hvala tudi pevskeemu zboru, pihalnemu orkestru Litostroj ter vsem, ki so sočustvovali z nami. Družina Hercigonja

VIDEO

Novosti
in zanimivosti

9

Piše: Peter Poženel

Po informaciji tehnične službe RTV Ljubljana je predvideno, da bodo pričeli oddajati signal VPS proti koncu leta 1989.

VPS signal je vstavljen v TV signal in sicer v 16. vrsto oz. linijo in to v čas zatemnitve, ko se TV žarek vrača v naslednjo linijo. Ta vstavljeni signal vsebuje informacijo o začetku in koncu snemanja oddaje, o datumu ter programu oddaje (kanalu) in celo države, za katero velja. Ko videorekorder ta signal sprejme, ga elektronika obdela ter primerja v mikroprocesorju TIMER-ja s podatki, ki smo jih vstavili ob nastavitvi programa snemanja. Če se vpisani podatki v spominu mikroprocesorja našega videorekorderja ujemajo s sprejetimi podatki, se šele prične snemanje oddaje, ki smo jo programirali. Če pa se podatki ne ujemajo, se snemanje toliko časa ne prične, da videorekorder sprejme pravilne podatke za začetek snemanja.

ČRTNI ZAPIS PRI PROGRAMIRANJU

Lastniki videorekorderjev zelo veliko uporabljajo videorekorderje za snemanje oddaj TV programa. Kadar smo doma in

imamo čas za snemanje, je to zelo preprosto postopek. Stvar pa se zaplete, ko želimo posneti neko oddajo v času, ko nismo doma (dopust, gledališče, obisk itd.), da jo bomo pogledali kasneje ali pa shranili. V ta namen imajo videorekorderji vgrajeno elektronsko napravo TIMER. To je neke vrste elektronska stikalna ura, katero lahko programiramo — lahko jo torej nastavimo na poljuben čas, ko naj videorekorder prične snemati, ko naj snemanje konča, pri tem pa moramo nastaviti tudi datum in številko TV programa (kanal). Vsi ti podatki se pri programiranju vpišejo v spomin TIMER-ja, ta pa nato upravlja delovanje videorekorderja. Nastavitev vseh potrebnih podatkov (programiranje) s stikali in gumbi, ki se nahajajo na videorekorderju, je razmeroma zapleteno in zahteva natančno upoštevanje vseh navodil, za delo videorekorderja v poglavju »Programiranje TIMER-ja«. Marsikdo se tega boji, ker mu mogoče prvič ni popolnoma uspelo in mu je videorekorder posnel neko drugo oddajo. Pri tem je gotovo sam napravil napako, toda strah pred ročnim programiranjem mu je ostal.

Proizvajalci videorekorderjev so to težavo uporabnikov hitro odkrili in prvi korak, da bi ljudem olajšali nastavljanje TIMER-ja, je postopek OTR (angl. One Touch Recording; slov. »Snemanje z

Nekdanjo žico okoli okupirane Ljubljane vsako leto v začetku maja nadomesti živa veriga pohodnikov.

Po poteh okupirane Ljubljane

Tudi letošnjega 33. Pohoda po poteh partizanske Ljubljane se je udeležilo precejšnje število Litostrojčanov. Pred tovarno se jih je okrog 8. ure zjutraj zbralo okrog 400 — celo več kot lani. Z leti se vedno bolj kaže, da se jubilejni pohodi spreminjajo v družinske pohode, ki udeležencem pomenijo počastitev jubileja in prijeten spomladanski sprehod v družbi družinskih članov in sodelavcev.

Čeprav se udeležba na pohodu sicer ni zmanjšala, pa obstaja resna bojazen, da bo kmalu prišlo do tega. Organizacijski odbor pohoda ni letos izdal nobenega propagandnega materiala niti delil spominskih značk, to pa pomeni slabšo obveščeno in razočaranje udeležencev, ko pridejo na cilj na Trgu revolucije.

Kljub temu pa je bilo tudi letos veselo tako v skupini Litostrojčanov kot med vsemi udeleženci pohoda. Priložnost za sproščen klepet se je ponudila ob malici v Mostecu, ki je bila še kako dobrodošla po prvih kilometrih hoje. Žal se je tudi letos tu skupina Litostrojčanov porazgubila in posamezniki so nadaljevali pot po svoje.

Najpomembnejše pa je vendarle, da je pohod v lepem vremenu uspel in da smo tudi letos zadovoljni in sproščeni počastili naš ljubljanski praznik.

Kaj pa o pohodu menijo nekateri udeleženci?

Mira PERHAJ
»Pohoda se, če le morem, udeležim skoraj vsako leto. Všeč mi je, da sem v sproščeni družbi sodelavcev, kjer je vedno veselo in prijeto, letos pa sem vzela seboj še svojega šestletnega vnuka. Organizatorje moram pohvaliti za skrb, ki jo imajo z organizacijo malice v Mostecu, ni pa prav, da iz Mosteca poti ne nadaljujemo skupaj v organizirani skupini. Če jo že začnemo skupaj, jo tudi dokončajmo! Nasploh pa se mi zdi Pohod lepa prireditve, s katero najprimerneje počastimo dan osvoboditve Ljubljane.«

Janez ŠMON:
»Zdaj, ko je vse mimo, sem vesel, da je uspelo tako, kot je. Letos je bila udeležba Litostrojčanov celo nekoliko večja kot lani, vendar največ na račun obveščanja v tovarni. Ne zdi se mi prav, da organizacijski odbor pohoda ni pripravil plakatov in drugega propagandnega materiala, ker to pomeni veliko dodatno obremenitev združenega dela, po drugi strani pa se bo tudi število udeležencev začelo zmanjševati, če ne bodo na koncu dobili vsaj spominske značke.

Prišlo pa je tudi do določenih težav v tovarni — največ v zvezi s financiranjem priponek in malice. Zakomplicirali smo namreč tam, kjer je bilo to najmanj potrebno, pa tudi družbenopolitične organizacije so pokazale premalo odločnosti in so se po mojem mnenju prepozno zganile. Precej več pomoči sem pričakoval tudi od mladine, a je bila žal udeležba zelo slaba. Res je, da je udeležba na pohodu izključno stvar posameznikov, moram pa ugotoviti, da prav med mladinci ni prave motivacije.

Organizacija pohodov v bodoče mora biti veliko bolj stvar cele tovarne in ne le nekaj posameznikov. S tem se bomo izognili slabi volji ob organizacijskih zadevah in pridobivali vedno več udeležencev, ki se bodo pohodov radi udeleževali.«

Marjan PIRC:
»Pohodov se udeležujem že vrsto let, s to razliko, da smo ponavadi hodili Pumovci sami, v lastni organizaciji. Bilo nas je tudi do 200 in smo šli skupaj z vodstvom. Letos pa je bil sklep konference tak, da bo pohod enoten za vso tovarno, zato mislim, da je bila tudi udeležba slabša. Nisem imel občutka, da nas je bilo pohodnikov kaj več kot lani, vzrok pa je verjetno v zelo slabi obveščeni s strani organizacijskega odbora. Mnogo Litostrojčanov pa za pohod ni vedelo, ker so

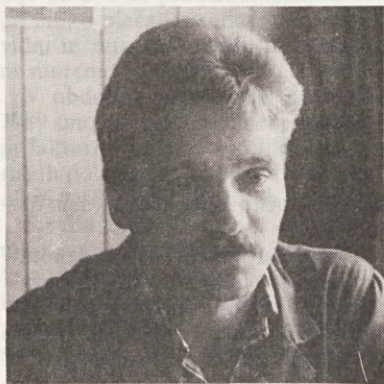
bili ali na dopustu ali na bolniški. Letos se je prav gotovo poznal »podaljšan« prvomajski dopust, ki ni pritegnil toliko pohodnikov kot leta poprej. Bojim pa se še, da bo ta manifestacija kmalu zamrla, če ne bo več skrbi za večje obveščanje, če pohodniki tako kot prejšnja leta ne bodo dobili spominskih značk in če odbor ne bo poskrbel za novo podobo pohoda. Leta naj ne bi bil več tako strogo spominski, temveč združen s športno-rekreativnimi akcijami, ki jih je v tem konceptu premalo.

Glede naše — litostrojke organizacije nimam pripomb, čeprav mi je kot Pumovcu, navajenemu stalne poti iz Fužin preko Golovca, tista pot bolj ugajala. Mislim pa, da je prišlo do določenih težav ravno pri razdeljevanju malice v Mostecu. Žal je razdeljevanje trajalo predolgo, tako da smo se kaj hitro tudi razkropili vsak po svoje in v manjših skupinah prišli do prizorišča proslave. Ne glede na to pa mislim, da je bil pohod zelo prijeten in se ga nameravam tudi v bodoče udeleževati.«

Vzpon tekaške sekcije

Sezona tekov se je že zdavnaj začela. Tudi litostrojki tekači ne počivamo, z vso vnemo smo se lotili treningov in tekmovanj, seveda vsak po svojih možnostih in času, ki ga ima na voljo. Tekaško gibanje se je prese-lilo k nam s skoraj dvajsetletno zamudo in v zadnjih letih doživlja popoln razcvet. Tek na dolge proge je izziv, pogled vase in preizkuševanje naših sposobnosti. Tek je veliko več kot le trmasto postavljanje ene noge pred drugo. To je pogodba med telesom in voljo, ki jo lahko sklene le dobro pripravljen in poučen tekač. Marsikoga je prva grenka preizkušnja pregnala nazaj v sedeči položaj. Litostrojki tekači smo dokazali, da smo vsemu temu kos in naši dosežki se počasi približujejo zelo solidnim rezultatom, solidnim celo za prave atlete. V aprilu smo se udeležili tekaškega praznika v Radencih. Jože Rogelj je dosegel v tekmi za republiško prvenstvo v malem maratonu 8. mesto, premagal je vrsto znanih slovenskih atletov. Dokazal je, da se da kljub službenim in družinskim obveznostim s trdim in požrtvovalnim delom marsikaj doseči. Tudi drugi naši tekači so se solidno pokazali.

Višek spomladanskega dela sezone pa je bil Partizanski marš v počastitev 9. maja, dneva zmage. V teku sodelujejo ekipe, sestavljene iz treh članov. Litostroj je poslal v ta 28 kilometrski boj pet svojih ekip. Proga poteka okoli žice okupirane Ljubljane, preko Urha in Orel, po Golovcu do cilja pri Figovcu. Prva litostrojka ekipa je pod večšo taktirko

prekaljenega borca Jožeta dosegla 6. mesto, druga pa 9. mesto. Sodelovalo je preko 150 ekip.

Rezultati:
1. Žak Metalka 1:36:39
2. ZD Rogaška 1:37:05
3. Marlboro 1:42:02
6. Litostroj II 1:45:11 (Rogelj, Drobnič, Vencelj)
9. Litostroj I 1:51:41 (Švigelj, Kačič, Erjavec)
55. Litostroj I 2:16:18 (Priatelj, Berdon, Jurič)
56. Litostroj III 2:16:40 (Režek, Grižon, Kožuh)

Triindvajsetletnega Marka ŽITNIKA iz TVN sta za kanu že pred petnajstimi leti (takrat mu je bilo komaj osem let) navdušila njegov oče in stric, tudi sama zagrizena kanuista. Včlanil se je v ljubljanski Kanu klub ter se po letu pripravi v učenje začel postopno uveljavljati v naših kanuističnih vrstah.

Najprej med slovenskimi pionirji, kjer je večkrat zasedel prvo mesto, kasneje pa je dosegel vse boljše uvrstitve tudi med mladinci. Bil je v naši mladinski državni reprezentanci, trikrat mladinski državni prvak, na mednarodnem tekmovanju, ki so se ga udeležili kanuisti-mladinci iz evropskih dežel, pa je dosegel drugo mesto.

Z devetnajstimi leti je postal član ter nadaljeval z nizanjem uspehov. Do sedaj je bil kot član štirikrat moštveno državni prvak ter lani tretji na državnem prvenstvu kot posameznik. Od 24. aprila do 2. maja letos pa se je udeležil izbirnega tekmovanja za svetovno prvenstvo, ki bo julija letos v Ameriki (Savage). Žal pa mu sreča ni bila najbolj naklonjena. Uvrstil se je sicer na dobro šesto mesto, vendar pa je bil s tem le nekoliko prekratek za mesto v dr-

Kam bomo vrteli pedala

S prvimi sončnimi žarki smo iz kleti potegnili kolesa, očistili prah in nesnago, ki se je nabrala v dolgih mesecih »hude« zime, podmazali ležaje in sedaj jekleni konjički že vihrajo po dobro nam znanih stezah.

Tako kot vsako leto se je rekreativna kolesarska sezona začela s Črnuškim maratonom. Udeležba naše ekipe na tem maratonu ni bila ravno pohvalna, vendar štirim najbolj zagnanim jezdecem lahko zavidamo, saj je vreme šlo na roko vsem tistim ki so se odpravili na to 80 kilometrsko, ne preveč zahtevno progo. Vsi ostali, ki smo na začetku nekoliko zaspali, bomo kmalu dobili priložnost, da to nadoknadimo, če že ne zaradi drugega, potem zaradi vabljenih izletov, ki jih pripravljamo v letošnji sezoni. Najprej bomo 10. in 11. junija izvedli tradicionalni spomladanski izlet — a tokrat ne v Fiesu, temveč do Bohinjskega jezera. Razlog za to spremembo dobro poznajo tisti, ki so se izleta v Fiesu udeležili vsaj enkrat. Res je lepo, če se sprostiš ob obali, ali celo zmočiš v takrat že toplim morju, toda vse veselje mine vsakega, ko se spomni na cesto od Razdrtega do Fiese. Če že lahko prenesemo izpušne pline, ki jih na tem odcepu najdemo v izobilju, ne moremo prezreti nenehne nevarnosti vožnje ob skoraj nepretrgani koloni avtomobilov. Navsezadnje — Bohinj je lepši, ali vsaj toliko lep kot Fiesu, le da tam nimamo litostrojkega počivališča.

V juniju, natančneje 23. do 25. junija, pa se bomo odpravili še na Roglo.

To bodo lepi izleti. Zato kar veselo na kolo »po kondicijo«. O zbiranju prijav za izleta vas bomo pravočasno obvestili, do takrat pa lep kolesarski pozdrav!

S. Jantol

Kanuist Marko Žitnik

Znotraj precejšnjega števila športnih panog in skoraj neskončnega števila športnih disciplin, na katere se delijo te panoge, je pravzaprav le manjše število takšnih, ki uživajo široko popularnost ter množično udejstvovanje ter »obvladanje«. Takšno obvladanje seveda ne pomeni tudi kvalitete in ostaja pogosto le na nivoju igre in rekreacije (redki so med nami, ki ne bi vsaj v otroštvu igrali nogometa oziroma brkali žoge), vsekakor pa predstavlja smotrnejši način razgibavanja ter potrošnje odvečne energije kot pa npr. ponorelo divjanje navijačev na različnih (predvsem nogometnih) tekmah, čemur smo v zadnjem času vse pogostje priče tako pri nas kot v svetu. Ostale manj znane športne discipline so običajno tudi zahtevnejše, saj je za aktivno udejstvovanje potrebno kar precej predhodnega učenja in znanja, brez katerega so ne le neizvedljive, ampak lahko tudi nevarne. Med takšne redkejšje športne discipline spada tudi tekmovanje v kanujih po divjih vodah. Kljub relativni nerazširjenosti te discipline pa ima Litostroj tudi v vrstah kanuistov svojega, in to precej uspešnega predstavnika.

Triindvajsetletnega Marka ŽITNIKA iz TVN sta za kanu že pred petnajstimi leti (takrat mu je bilo komaj osem let) navdušila njegov oče in stric, tudi sama zagrizena kanuista. Včlanil se je v ljubljanski Kanu klub ter se po letu pripravi v učenje začel postopno uveljavljati v naših kanuističnih vrstah.

Najprej med slovenskimi pionirji, kjer je večkrat zasedel prvo mesto, kasneje pa je dosegel vse boljše uvrstitve tudi med mladinci. Bil je v naši mladinski državni reprezentanci, trikrat mladinski državni prvak, na mednarodnem tekmovanju, ki so se ga udeležili kanuisti-mladinci iz evropskih dežel, pa je dosegel drugo mesto.

Z devetnajstimi leti je postal član ter nadaljeval z nizanjem uspehov. Do sedaj je bil kot član štirikrat moštveno državni prvak ter lani tretji na državnem prvenstvu kot posameznik. Od 24. aprila do 2. maja letos pa se je udeležil izbirnega tekmovanja za svetovno prvenstvo, ki bo julija letos v Ameriki (Savage). Žal pa mu sreča ni bila najbolj naklonjena. Uvrstil se je sicer na dobro šesto mesto, vendar pa je bil s tem le nekoliko prekratek za mesto v dr-

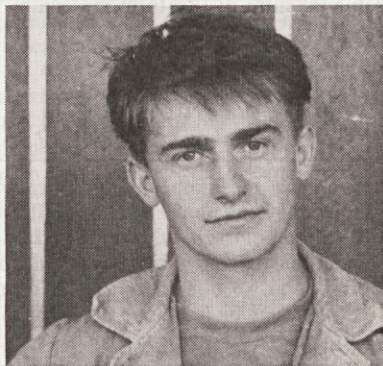
Veteranska ekipa je pristala na 37. mestu v postavi Marjan Klemen, Janez Grom in Andrej Grom.

Upam, da bomo še naprej tako uspešno zastopali naše podjetje in da nas bo tudi ono kdaj pa kdaj nagradilo za naš trud.

Tekaška sekcija se zahvaljuje balinarski sekciji, ki nam je priskočila na pomoč, da smo se lahko udeležili tekme.

Tekaški zdravo!

Tone Švigelj

žavni reprezentanci, kjer je prostora le za prve štiri kanuiste. S to uvrstitvijo si je sicer zagotovil mesto v B reprezentanci oziroma je uvrščen med širši krog najboljših in se bo sicer tudi udeleževal mednarodnih tekmovanj (letos v Švici), žal pa ne tudi svetovnega prvenstva. Priznal je, da s tako uvrstitvijo ni najbolj zadovoljen, saj je pričakoval uvrstitev v reprezentanco. Mogoče je k temu nekoliko prispevala tudi rahla poškodba, ki jo je dobil med treningom v Franciji. Poškodba sicer ni bila težka, vendar ga je vsaj nekaj dni ovirala pri treningu in pripravi na izbirno tekmovanje.

Kljub temu pa ni razloga za obup, saj so kanuisti, kot pravijo, na vrhu svojih moči ter sposobni dosegati najboljše rezultate med 22. in 27. letom. Tako so pred njim še precejšnje možnosti — naslednje svetovno prvenstvo, ki bo čez dve leti, pa tudi olimpijske igre 1992, kjer bodo ponovno uvedli tekmovanje v kanujih na divjih vodah. Z malo več športne sreče in veliko treninga seveda.

Sicer pa njegov uspeh ni priplaval po vodi, potreben je bil dolgoleten vsakodnevni trening. Marko pravi, da je praktično vsak dan kakšni dve uri v kanuju, tako poleti kot pozimi. Pozimi gredo sicer za kakšen teden ali dva na morje, drugače pa običajno trenira na Savi, ki je najbližja, pa tudi na Soči in na Kolpi. Občasno, pred pomembnejšimi tekmovanji ali pa kadar pri nas ni prave vode, pa se odpravijo trenirati tudi v tujino (v Francijo in Škotskovaško). »Za dobre rezultate,« pravi Marko Žitnik, »je potrebna moč, obvladanje tehnike in obvladanje ter poznavanje vode.« In tudi zaradi te nuje — obvladaje vode — so potrebni trenin-gi v tujini. Kajti vsaka divja voda je divja in divja na svoj način. In to div-jost je treba spoznati in obvladati v vseh njenih nepredvidljivih različicah.

Za svoje uspehe ter za nemoten potek treningov ima precejšnje zas-luge tudi široko razumevanje njegovega delovnega okolja ter predpo-stavljenih, saj so mu šli, kot pravi, vedno vsi na roke — od mojstra do direktorja, še posebej pa so se izka-zali pri zadnjih dolgotrajnih pripra-vah na izbirno tekmovanje za sve-tovno prvenstvo.

Naj za konec zapišem še, da se je Marko v naši SŠTS izločal za stru-garja in že dve leti in pol dela v TVN na NC stružnici. Želimo mu še veli-ko podobnih in še boljših športnih uspehov!

t. š.

ŽIVETI Z INFLACIJO

Plače dvakrat mesečno?

Vse višja inflacija in njena neustavljiva rast vsakodnevno zmanjšuje naše osebne dohodke, zato je tudi razumljivo i razumno čim bolj sprotno izplačevanje osebnih dohodkov. V Sloveniji je že skoraj 2000 organizacij, ki izplačujejo plačo dvakrat mesečno, predvsem pa se tega ukrepa prilagajanja inflaciji poslužujejo v trgovini, upravi, šolah, inštitutih, redkeje pa v industriji.

Predlog o izplačilu osebnih dohodkov dvakrat mesečno je v začetku maja dalo tudi predsedstvo našega sindikata. Ustreznim strokovnim službam je naslovilo zahtevo, da čimpreje ugotovijo možnosti za takšno spremembo, ki bi jo bilo treba, kljub temu, da to pomeni več dela ter nekatere druge zaplete, čim hitreje uveljaviti. Glede na to, da se je tak način izplačila ponekod že uveljavil, nam lahko njihove izkušnje in dognanja v dobri meri olajšajo ter omogočijo čim hitrejši prehod na spremenjeno izplačevanje osebnih dohodkov.

V mariborski Metalni, kjer so začeli s takšnim dvakratnim mesečnim

izplačilom že v začetku letošnjega leta, so ugotovili, da je za samo podjetje tak način po eni strani celo enostavnejši, saj je lažje dvakrat zbrati manjšo vsoto kot pa enkrat večjo. Po drugi strani pa s takim izplačevanjem podjetje izgublja, saj bi lahko denar, ki ga zdaj izplača delavcem, npr. vezalo za 14 dni in zanj dobilo obresti. Če če podjetje izgublja pa ne izgublja delavci, ki so z novim načinom izplačevanja zadovoljni, saj dobijo denar prej, ko je njegova vrednost kar omembe vredno višja. Razumljivo pa je tudi, da tak način nalaga računovodstvu dodatno delo ter da povečuje režijo.

Računamo torej na to, da bomo tudi v Litostroju v čimkrajšem času

odpravili vse pomisleke ter odstranili vse ovire in nasprotovanja, tako da bomo v kratkem prejeli naše osebne dohodke dvakrat mesečno. Glede na to, da marsikje razmišljajo že o tedenskih, pa celo dnevnih izplačilih, se nikakor ne moremo hvallati z ažurnostjo. Hitra rast inflacije, ki dnevno zmanjšuje vrednost naših plač, ki jih dobivamo za nazaj, pa dokazuje, da tudi ni časa za dolgotrajno razmišljanje. Črne lanskoletne napovedi o hiperinflaciji so bile očitno realne in ker so bili vsi protinflacijski ukrepi doslej brez učinka, nam ne preostane nič drugega, kot da se ji poskušamo prilagoditi in z njo živeti. Takšen način pogostejšega izplačevanja osebnih dohodkov nikakor ne bo zmanjševal inflacije, verjetneje je, da bo zaradi tega še višja, vsekakor pa nam bo pomagal preživeti.

t. š.

Novosti v Fiesi

Tre dni v Fiesi končujejo gradbena dela prve faze, to je popolna zamenjava kanalizacijskega omrežja, tako sanitarne kot meteorne napeljave. Zamenjano je bilo celotno omrežje od Belega križa do plaže ter speljano do vseh domov. Ker pomeni takšna zamenjava poseben dovod ter odvod za sanitarno pa tudi za meteorno vodo, so bila to dela velikega obsega.

Poleg tega pa je bilo ob takšni obnovitvi potrebno zgraditi tudi posebno zbiralno komoro za meteorno vodo, ki je pred plažo vgrajena globoko pod zemljo.

Cev s premerom pol metra pa je speljana 100 m daleč v morje. Ni se treba bati, da bo morje zaradi tega kaj bolj onesnaženo, saj bo tu otekala le čista meteorna voda.

Večja gradnja je novi bazen z vsemi napravami za sanitarne odplake, ki je zgrajen ob stari črpalni postaji ob koncu jezera. Vse sanitarne odplake se prečrpavajo preko Belega križa do čistilne naprave v Portorožu. Prečrpališče je ojačano z dvema našima črpalkama, ki bosta to delo tudi v zadostni meri opravili.

Ker je samo ta novost zahtevala ogromno odkopov, je bila Fiesa marca, aprila in maja eno samo gradbišče. Ves odvečni material (zemlja in ilovica) je bil navožen v kamp, kjer je bil uporabljen za izravnavo zemljišča, ter v jezero, ki bo tako izgubilo obrobni travni del.

Naslednje faze nove preobleke naše Fiese bodo dela na novem električnem omrežju, telefonski napeljavi ter ureditev cestnega omrežja in plaže. Cesta že ubira novo smer proti jezeru, speljana pa je tudi nova cesta ob robu kampa.

Najtežje pa pričakujemo ureditev plaže, za katero je predvideno, da se bo povečala z zasutjem morja (20 m v globino). Nasuti del bo zatem zabetoniran. Predviden je tudi pomol s pripadajočimi objekti ter delom za plovila. Uredilo naj bi se tudi jezero, ki naj bi bilo očiščeno vseh navlak, temu primerno pa naj bi bila očiščena in urejena tudi okolica. Glede na to, da bo urejena tudi kanalizacijska mreža, bo jezero čisto in kot tako pravi raj za ribe.

Hkrati z ureditvijo velikega jezera

bosta urejeni tudi obe mali jezera, ki takšni kot sta sedaj, bolj kazita kot pa krasita Fieso.

Vse te predvidene spremembe infrastrukture pa pomenijo tudi povečanje počitniških zmogljivosti Fiese s sedanjih 500 na predvidenih 1800 ležišč. Ena od faz del v Fiesi je tako tudi povečanje nočitvenih zmogljivosti. Predvideno je, da morajo vsi lastniki počitniških domov plane nove izgradnje dokončati v petih letih. Dodatne nove gradnje pa so prepuščene tržišču ter železniškemu gospodarstvu, ki načrtuje 500 ležišč. Vse nove gradnje bodo v modernem naselju na griču za tretjim jezerom.

Vsa gradbena dela je prevzelo podjetje SCT. Naročnik del je skupščina občine Piran, ki bo prispevala del sredstev, ostalo pa bomo primaknili

Torej, samo en sladoled na dan!

Zahvala za priznanje

Za podeljeno mi priznanje s Kidričevo nagrado se zahvaljujem vsem predlagateljem, uredništvu glasila Litostroj pa za pozornost s posebno objavo dogodka in čestitko. Za izraženo pozornost ob tem priznanju vsem najlepša hvala.

Ob tej priliki želim izraziti nekaj dejstev, ki so pripomogla k uspelemu vlaganju znanja in dela v Litostroju na programu preoblikovalne opreme. Za izstop iz povprečja v naši skupni hiši strojegradnje, ki jo tržne zakonitosti čedalje bolj oddaljujejo od brezskrbnosti za preživetje, je potrebno nenehno učenje, sistematično dolgoročno naravnano delo in veliko sodelave s praviimi sodelavci. Naravno je, da se vsaki spremembi, ki kaže drugačnost, okolje upira. Tako tudi v našem primeru izstopi niso bili neovirani. Znanje in delo je učinkovito šele v prostosti načrtovanja, vodenja in odločanja. Podporo vodstva DO in DPO smo čutili, zato ni bilo težko sproti podirati nastajajočih ovir za izstop v drugačnost poslovanja s prilagodljivostjo novim zahtevam.

Nova organiziranost ima vse pogoje in možnosti podjetniško naravnane poslovanja, v kolikor bodo v programe vgrajene še prvine trženja. Enotno podjetje Litostroj pa bo moralo omogočiti posameznim programom najugodnejše poslovanje za zagotovitev rentabilnosti na osnovi tržnih zakonitosti.

P. Vočrič

A cena dopusta? Daj no, daj!

(Bojan Vrezovnik)

HE Stratos

Končno so nas tudi iz HE Stratos dosegle zares dobre novice — tiste, ki pomenijo, da smo vsaj del posla dokončno opravili!

V petek, 12. 5. 1989, se je namreč s pomočjo zajezeno vode prvič vrtil prvi agregat. Žal za to številko časopisa še ne razpolagamo s kakšnimi obširnejšimi informacijami, vendarle pa nas je ekipa, ki preizkuša in predaja opremo na gradbišču, obvestila, da ni nikakršnih znakov o morebitnih napakah. Nasprotno! Mirnost in tihi tek obetata, da nam dobavljena oprema ne bo v ponos le zaradi dimenzij in teže, temveč tudi zaradi kvalitete.

Upamo, da bomo v naslednji številki lahko o HE Stratos že napisali kaj več, ko se bo vrnilo nekaj naših predstavnikov iz Grčije.

J. O.

Iranka, gospa Nilli, je glavna projektantka konzultantske firme za HE Dooroodzan. Slikana je s predstavnikoma Rade Končar in Litostroj ob prvem uspešnem zagonu turbin. V ozadju je strojnica z novim portalnim dvigalom.

HE Doroodzan

Že oktobra lansko leto smo pisali o uspešnem delu litostrojskih monterjev na gradbišču HE Doroodzan v Iranu. Tam smo namreč sklenili posel za izdelavo in montažo dveh Francisovih turbin — vsake po 5,9 MW moči in ostalo pripadajočo hidromehansko opremo.

Zdaj že lahko govorimo o zelo uspešnem koncu dela, saj so se iz gradbišča vrnili vsi naši monterji. Marjan Križnar iz montaže nas je po prihodu obiskal in povedal, da so prvo turbino spustili v pogon 7. februarja, prav na dan Islamske revolucije, druga pa je poskusno obratovala od 25. februarja do 5. marca. V tem času so opravili vse interne meritve in kontrolo zaščit.

Za tem sta bila na napajalni omari priključena elektronska regulatorja ter elementi elektronike. 8. aprila so ponovno preizkusili obratovanje z nastavitvijo časa in razbremenitvami.

Sedaj sta v pogonu obe turbini in delujeta vsaka z močjo 5 MW. Delo-

vanje je tako rekoč brezhibno, garancija pa teče od 23. aprila naprej.

Tako je za Litostroj proizvodno in montažno delo končano, po pogodbi z investitorjem pa zdaj poteka na HE še poučevanje investitorjevega osebja, ki bo trajalo 3 mesece. Vodi ga naš projektant dipl. ing. Branko Ileršič, ki je s tem namenom odpotoval v Iran.

Omeniti velja, da so se zagona prve turbine udeležili najvidnejši predstavniki iranske države in so bili z našim delom zelo zadovoljni. Tudi Iran se vse bolj ozira po vodnih virih energije, ki jih ima za take vrste elektrarn še zelo veliko, zato nam tako dobre reference izredno dvigajo ugled v tej deželi. Vse to pa pomeni, da si lahko poleg HE Mohabada zagotovimo v Iranu še veliko dobrih poslov, ki ne bodo pomenili le dvigovanja našega ugleda, temveč tudi večji devizni priliv. Kot smo opozarjali že v oktobrskem članku, je odvisno le od nas, koliko koristi bomo znali iz tega potegniti!

M. M.

Za poslovno sodelovanje

21. aprila nas je obiskala delegacija iz Skopja, osnovni namer obiska pa je bilo možno prihodnje poslovno sodelovanje s to republiko.

Predstavnike iz Makedonije, in sicer Milorada Nikolovskega, predsednika občinskega sveta sindikata skopske občine Gazibaba, sta spremljala še po dva strokovnjaka iz delovnih organizacij Metalski zavod Tito iz Skopja in Železarne Skopje, v Litostroj pa so prišli v spremstvu predsednika občinskega sveta ZSS občine Šiška Andreja Cimermana. Tu so jih sprejeli generalni direktor Jože Šlander, predsednik sindikata Litostroj Vasja Kreft ter tovariša Franko Matejčič in Andrej Sekač.

Glavna tema pogovorov je bilo tehnično sodelovanje za softwear za fleksibilne celice, kar je goste najbolj zanimalo v tozdu PPO ter možnost nakupa kvalitetne pločevine debeline nad 50 mm naravnost iz Železarne Skopje. To je stvar, ki Litostroj in našo nabavno službo zelo zanima, saj takšno pločevino sedaj nabavljamo preko trgovske mreže in jo moramo zaradi domače slabe kvalitete uvažati. V pogovorih pa so se nakazovale možnosti, da bi pločevino lahko kupovali naravnost od proizvajalca, seveda, če bi bila kvaliteta in roki dobave dovolj zanesljivi.

Pogovori so odprli mnogo zanimivih izhodišč in nakazali možnosti uspešnega sodelovanja, zato upajmo, da je bil obisk iz Makedonije dovolj ploden. Na potezi so zdaj naši gostje iz Makedonije.

M. M.